

అమృతము

308563

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడునది

VOL. 2,

చెన్న పట్టణము 1915 సం॥ ఆగస్టు నెల 9వ తేది సోమవారము

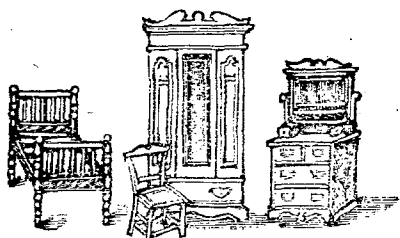
No 112

రంపుటము. ౨

రాక్షస నామ సంవత్సర ఆషాఢ మాస బహుళ చతుర్థి కింక.

సంచిక ౧౧౨

మీకు గావలసిన సామానులన్నియు ఇతర చోట్లకన్న మిక్కిలి సరసముగా నిక్కడ చిక్కునకప్పు జెక్కున వ్యయమేలచేసి కొనెదరు?

డి.పి. రావు అందుకంపెని

కుర్చీలు మొగలగు కొయ్యకనులను జేయు

జనరల్. పేటర్స్ రోడ్డు.

మదరాసు ఎస్. సి.

సచిత్రముగు కేటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

ఆంధ్రపత్రిక - దినపత్రిక

చందా వివరము.

12 మాసములకు	...	రూ. 15-0-0
6 " "	...	" 7-12-0
3 " "	...	" 4-0-0
1 మాసములకు	...	" 1-4-0

ఆంధ్రపత్రిక - వారపత్రిక

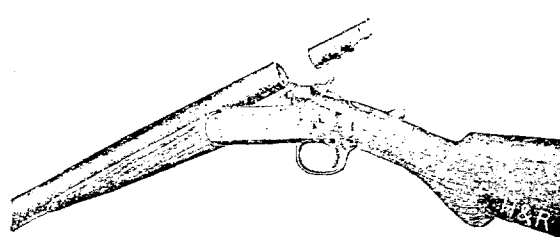
12 మాసములకు	...	రూ. 2-8-0
సంవత్సరాది సంచికతో	...	" 3-8-0

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము,

చెన్నపురి.

తుపాకులు!

తుపాకులు!

తుపాకులు, రివోల్వర్లు, బోటాలు, మందు

మొదలగు సామానులు మిగుల సరసముగా

విక్రయించబడును. వలయువారు క్యాటలాగులు

ఈ అక్షిణము వ్రాసి తెచ్చించుకొనవచ్చును.

యక. వి. రామానుజం శెట్టి అండు కో,

12, పాళన్న బ్రాహ్మే, మదరాసు.

తయారైనది.

యుద్ధచరిత్రము.

సిద్ధమైనది.

సంవత్సరాది సంచిక!

జి.జి.

సంవత్సరాది సంచిక!!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమయినది. ఆ సంచికయందు విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ సైన్యసేన, ప్రాచీనతీర్థి దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హింజాత్మ్యధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, మహమ్మదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్రమహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమునలే ప్రచురింపబడియుండుటయే కాక నిపుడు లోకమునంతయును కలవరించుచున్న మహాసాగ్రామచరిత్రము సముత మిక్కిలి విషయము లతో ముద్రింపబడినది:—

1. జర్మని, ఫ్రాన్సు, రుష్యా, ఇంగ్లాండు, అస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు ; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్ష కారణములు పక్షకారణములు ; 3 యుద్ధ పూర్వాహములు, వానిపటములు ; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వానిపటములు ; 5 దుర్గగుల్మ నిర్మాణము వానిపటములు ; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగుల పటములు ; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు ; 8 యుద్ధ ప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు ; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను దెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములందఱువారుగ నుండగలదు. పెద్దయాకృతీయందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగుల పటమున్ను చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినది,

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	నెల	0	8	0
అర్ధసంవత్సర	,,	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, దినపత్రిక కి మాసముల చందాదారులకు	,,	1	0	0
అర్ధసంవత్సర	,,	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలు చేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బావుకొనుట యుచితము. అలస్యమైన యాశాభంగము కలుగవచ్చును.

దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడినవి.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు శెట్టిపేట, మదరాసు.

ఆమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము జేలకుజేలు విక్రయము.

సీసా 1.కి 0-4-0 అణాలు మాత్రమే.

పంచభాష చీటి మాదికొనిన మోసము గలుగదు.

AMRUTANJAN

Best Indian Pain Balm.

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోల్ల నొప్పును.

పొన్నపుకొప్పుల నొరవోలును. పోట్లపోట్లను

వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

సువాసన గలిగి యుండును.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

ప్రతి ఇంట నుండదగిన చవుకయైన సైన్యసహాయము

గోరోజనము తులం 1కి రూ. 5-8-0

అమృతాంజనం డిపో, బొంబయి, అంబే, మదరాసు.

పరిమళముగల ఒక పానికి ఉపయోగింపదగినంతమాత్రముగల ఒక బిట్టి-త్రెయము ఇనానుగా పంపబడును.

తల సీసా 1-కి రూ 10-0 జూపసీసాలకు 2-10-0 ఏ. పి. ఖమ్మం వర (ప్రతి చిల్లరకు కానిజులతో దొరకును.)

చీర వజ్రంట్టు:—అంగ్లో ఇండియన్ డ్రస్ లిస్ట్ కెమి. ల్ కిందెరి, నెం. 153 జూమాయీనీరు, బా బు.

మద్రాసు ఏంట్:— కుతా పురమత్తమ్ మూర్తి, నెం 23, చె రాబజాతాశాహ్, పూబంగిపహుపయ, మద్రాస్.

కాపుర నికరైన సదా స్వదేశ్య శ్రేయోభివృద్ధిని గౌరవించుట ప్రభుత్వమువారు, కాస్త్రుకోధములు, మిక్కిలి బుద్ధిమంతులగు ఆంగ్లేయ వైద్యకళాభివృద్ధి, స్వదేశ్యములగు వైద్యకళాభివృద్ధి, జమీందార్లను, లోకల్ ఫండు మ్యూనిసిపల్ సంఘములను, వైద్య అంశములను పాలించుట వైద్య శాస్త్ర నాంబులను, వైద్యమును గా స్వదేశ్యము ఆయుర్వేదమును సాధనముగా ముద్దతియు, స్వదేశ్య వైద్య శాస్త్రము నిచ్చుచున్నంతవరకు దాని శిఖరమై పోవడం కష్టమేమో ప్రయత్నింప ప్రేరేపించుట దయాసముద్రం ప్రయత్నముగా గాంచి చెంద.

యిచ్చుట నొకయంశము నుదహరించవలసియున్నది. ఆజీవన. సాధారణముగా నందరొక్కరులును, జన్మత్య న్నిత్యమును స్వదేశ్యముగా నున్నవారు, ఆంగ్లేయ వైద్యమే మంచిదనియు, స్వదేశ్య వైద్యము మంచిది కాదనియెడి యభిప్రాయము గలవారై యున్నాడు. కాని యాయభిప్రాయము న్యాయమయిన యాధారముకలది గాదని వివరముతోడను వివరించుకొనుటకు తెలియజేయుచున్నాడ యేమన యీ కండు వైద్యశాస్త్రములను నిదానముగను, నిమ్మకాయపాత్రను తోడను, విమర్శించి కోధించిన మొదటిదానికన్న రెండవది యాధ్యమైవలెను, విభులముగ ననేకావధులు మొగలు గానున్నట్లు తమగొనవచ్చును. స్వదేశ్య శాస్త్రమున ఆంగ్లేయ శాస్త్రమునకంటె గొప్పదనముల విశేషముగా జెప్పి వాటిలో నొక్కచొప్పు కనీసములగు విశిష్టము జెప్పబడి యున్నది. ఆంగ్లేయ వైద్యశాస్త్రమున నసాధ్యమైన చెప్పబడిన కొన్ని కోగములను స్వదేశ్య వైద్యశాస్త్రమునందు సాధ్యమని జెప్పి వాటిను విశిష్టము జెప్పబడి యున్నది. మరియు స్వదేశ్య వైద్యశాస్త్రము నందు జెప్పబడిన యనేకావధులు లోకమున క్రమముగా జేసి యుంచబడిన యని యనేకవర్షములవరకు వాడుక జీవనము తగులయె గాక యొక్కొక్క ముఖ్య భేదములచే ననేక కోగముల కివ్వతగియుండును. ఆంగ్లేయ వైద్యశాస్త్రమున దిట్టియోగములు లేవు. తమను యొకదానికై యుద్దేశించబడిన యావధులకును మరయొకరికొనవచ్చునట్లు వాడుక గాదు.

ఇకను స్వదేశ్య వైద్యము శిఖిర్వృద్ధిని బొందించెను విషయము నాడుదొడ్డి యాశయుల వివరించెద.

లోకల్ ఫండు సంఘమువారి ప్లానలో "నేటిపు మెడికల్" అను పేర ద్రవ్యపంచిత్వము చేయబడవలయును. ప్రభుత్వమువారు సకలజన సౌఖ్యముకొరకు వాటలు మొదలగు వాటిని నివారణా పనులు చేయుచున్న వరుస నొకసన్న తేలికగా ప్రజలపయ చేయవలయును, ఇది యనావశ్యకముగా నుండదు. కనుక ప్రజలు సంతోషముతో నిచ్చుకుందురు. మరియు స్వదేశ్య వైద్యము నేటిపు రు. 10-0 ల వాపున పన్ను చెల్లించి యిది సత్తు పొందునట్లు నిబంధనజేసి యాసామ్య నిండకొంద జేర్చుకొనవలెను.

ఆయా జిల్లాలయందుండెను స్వదేశ్య వైద్య గ్రంథములలో ముఖ్యమగు వాటిను సంగ్రహించి వాటిలో తప్పులు లే / గా సుస్పష్టపరిచి పంపింపుట వైద్యులచే బహుమతినిచ్చి యిట్టి మిక్కిలి యుపయోగ గ్రంథములను ఆయాదేశ గామలలో సదా యావధుగా రచించుటకు చేయవలయును.

కొన్ని భాషలలోనుండి ఆంగ్లేయ వైద్య గ్రంథములను సంగ్రహముగా వైద్యకళాభివృద్ధి కిట్లు చేయించవలయును.

2-3 జిల్లాలలో స్వదేశ్య వైద్య పాఠశాలనుంచి చక్కగా శాస్త్ర మెరిగిన వైద్యకళాభివృద్ధిచే నాశాస్త్రమును విద్యార్థులకు చెప్పించవలయును.

అట్టి ప్రతిపాదనల క్రింద నొక వైద్యకళా సమితి యిట్టి స్వదేశ్య వైద్యకళా సరణము వాడుకముల చేయించి కోగములను వివరించుటకు గ్రంథములుగా చేయించవలయును.

వైద్యకళా గ్రంథములలో కొన్నిటి నెత్తి అమ్మకముచేసి వాటి విద్యార్థులచే బదిలించి పోషించి యావధివారికి సుఖ తాపముల నీయవలయును.

అట్టి ప్రయత్నములకు బొందనివారిని వైద్యము జేయునాడ నిషేధించవలయును.

సమగ్ర తాపత్రమును జెందినవారిలో నావశ్యకములగు తగ్గిందికి స్వయం సేవకులను నిచ్చి సామాన్యముగా నుండు 2-3 రై గామములలో నియమించవలయును. ఇట్టి విశేష శ్రద్ధ తీసికొని వాడు చేయవచ్చును.

ఇదివరకున్న వైద్యకళా స్వదేశ్య వైద్యశాస్త్రములో వివిధ భాషలలోనుండి స్వదేశ్య వైద్యకళా సరణములను బొందిన వారిని ఇతరుల వైద్యము జేయునాడని నిషేధించవలయును.

ఈ కుదిరిన ఏర్పాట్లను స్వదేశ్య వైద్య శాస్త్రమునందు నలది వృద్ధిలోనికి వచ్చుటకు దీని మంచిచెడ్డలు నేను వైద్యకళా సరణము గ్రహించి యుపయోగముగా చేసి గొప్పదనము చేయవలయును ఆంగ్లేయ వైద్య శాస్త్ర సరణముగా చేసుకొనుటకును స్వదేశ్యముల పూర్వమును స్వదేశ్యమును బొందుటకును సాధనములగు నవి దోయి న్నిది.

నూతన గ్రామకంఠాభివృద్ధి

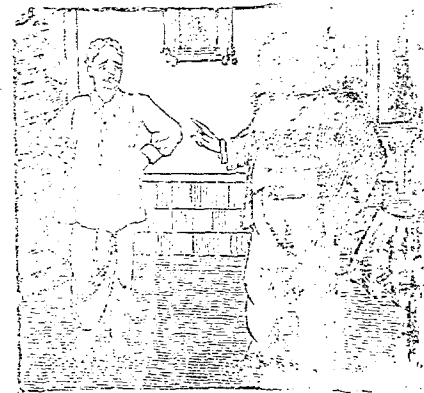
[ఒక యువని లేఖకునియొద్దనుండి]

గౌరవనీయులగు మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులు గారు ఆలోచించి యా బాటలో కాస్త్రుకోధములను విచ్చేయుట, బానిసత్వమును గురించి వారక్కడ వదిలిన యుపన్యాసము, అటు పిమ్మట వారు చేసిన విశ్వప్రయత్నములు, అందుచే గగన్ మెంటువారు గ్రామకంఠాభివృద్ధిని మిత్రము ఒక డిప్రూటీకల క్షయను నియమించుట, వారు యజ్ఞాలోని చెద్దగ్రామము లన్నిటిలో సంచారముచేయుట, అట్టి గ్రామములలో క్రొత్త ఇళ్ళుకట్టుకొనుటకు తగిన సౌకర్యములు చేయించుట, గ్రామ స్థులయొద్దండి నివేశములను మిత్రము దరఖాస్తుల వండుకొనుట, మనప్రయత్నములందరు దరఖాస్తులు చేయుటని ప్రజలను ప్రోత్సహించుట, ఇప్పటివరకు మనకు తెలిసిన యంశములై యున్నవి. ఇంతవరకు మన పంతులుగారు గగన్ మెంటువారును మిక్కిలి వందనీయులగు చెప్పవచ్చును. ఇక ముందు జరగబోవు కార్యము లేదా గాదు బయటనో, నవీన గ్రామము లేదా గాదు కట్టబడునో, ఇప్పుడు గ్రామముల కంటె నెంత సౌఖ్యకరము లగునో, లేక యసౌఖ్యకరములే యగునో మన మిప్పుడే యాలోచించవలసిన యంశములై యున్నవి. ఈ భాగములు తలపెట్టి నప్పుడు మన ప్రయత్నములు చేయుట మంచిది కాదని కొందరు నెదరు గానికీడొచ్చి మేలెంచవలెన్న లోకానికికలదు. కనుక, ఇంతవరకు అప్పడప్పుడు అక్కడక్కడ కట్టబడిన నవీన గ్రామముల యన్ని తి కన్నులార జూచుచుండుట చేతను అట్టి కొన్ని గ్రామములు ప్రాక గ్రామములకంటె మిక్కిలి యసౌఖ్యకరములగు నుండుట చేతను, ఈ ప్రస్తావన చేయవలసినది. ఇప్పుడు కట్టబడ బోవు నవీన గ్రామములయొక్క సౌఖ్యకరమైనది ముందు గనే మన ప్రయత్నములందరు గగన్ మెంటువారును ఆలోచించుట కర్హమని తోచుచున్నది. దీనికోక చిన్న నిదర్శనమును జూచెదను. కలిదిండి గ్రామములో "హాస్పిటాల్ పేట" యని ఇప్పు డికి నుమారు 30 సంతకర్షముల క్రిందట హాస్పిటాల్ దొర వారు కలెక్టరుగనున్న కాలములో కొన్ని నివేశముల నేర్పాటు చేసి బీదనాండ్రకిచ్చియున్నాడు. యూనుకుంతులస్థలములు ఖాళీగా నేయున్నవి. తక్కిన యొకవంతులోను కొందరు మాలలు చిన్న చిన్న గుడిసెలు గట్టుకొని వడ్ల కాలములో వానిలో నివసింతులయు ఎడకాలములో ఆయుర్ధ్వజులని తేదీనావుట యు జరగుచున్నది. కాంత మేమనియునుగ, నీటిసహాయము లేదని చెప్పెదరు. తాలూకా బోర్డువాటికి అట్టి యాఖ్యలు చేయి గా ఇళ్లు ఆన్నియు కట్టి కాపురమున్న పుడు చేరువు త్రవ్వించెద మని ఆజ్ఞాపింప జవాబు లిచ్చుటయు, చేరువు ముందుగ త్రవ్వించిన పక్షమున అందఱును ఇండ్లుకట్టుకొని కాపురము చేయుదుమని అజ్ఞాపన వాదించుటయు జరగియున్నది. ఈ వివాదము చేత ఈ క్రొత్తపేట ఇప్పుడవరకు నిర్మాణపర్యముగ నున్నది. ఈ వివాద మెప్పటికి తీరుకో ఎప్పుడు ఈ నివేశములలో ఆ మాలలు ఇండ్లుకట్టుకొని కాపురము చేయుదురో తెలియజున్నది. మతియొక నిదర్శనమును జెప్పెద. అనగ నెద్ద క్రొత్త మాలపల్లి పులిగెడ్డకు తెల్లడి గోడ్డుకొక్కను కట్టబడినది. సాగుబడి భూములలో కొంతస్థలము ఆత్మ ప్రకారము గగన్ మెంటు

వారు పుచ్చుకొని నివేశముల కిచ్చియున్నాడు. పిమ్మట కొంతస్థలము వదలి పెట్టబడినది. చేరువు త్రవ్వకుట కొంతస్థలము ఏర్పాటు చేయబడెను. ఇండ్లు కట్టబడుట పిమ్మట సమాన మైనయెత్తు గలిగి యున్నది. కొందరు తమ కిచ్చిన స్థలములలోనే గోడులు త్రవ్వించి ఇండ్లు కట్టెను కొంత మెత్తుచేసి యిండ్లు కట్టుకొనిరి. కొందరు ఎత్తుచేయక తేలిక కట్టిరి. వడ్ల పు నీరుపోవుట విధమయిన యేర్పాటును చేసియుండలేదు. వడ్ల కాలములో ఇండ్లును, ఇండ్ల స్థలములను, పిమ్మట మో కాటి లోడునీళ్ళతో నిండియుండును. అప్పుడు వాడ్ర యవస్థ ఈ స్థలములకే యెరుక!! చేరువు త్రవ్వించున వనీకాలములో నీటికష్టమెట్లగును. ఈ ప్రకారముగ క్రొత్తపేట కట్టిన ప్రదేశములందు ప్రజలు ఇబ్బందిపడుచున్నాడు. ఇప్పుడు కట్టబోవు క్రొత్తపేటలలో ఇట్టి యాఖ్యలును తమంద పిమ్మట ఎత్తు చేయుటయు, వడ్ల పునీరు పోవుటకు తగిన యేర్పాటులను, ఇండ్ల స్థలములలో గోడులు పెట్టబడెడ ఇండ్లవలన ఆక్రమణ కావట భాగములు తగినంత యెత్తుచేయుటకు తగిన సాధనములను, వెద్దపిమ్మట గాక యింటికికి నడుచు నొక బానిసరీ తేమను ఏర్పాటుచేయుటయు మంచినీళ్ళను పొందుటయు, పాయి ఖానాకు తగిన యేర్పాట్లను ముఖ్యములయిన యంశములని చెప్పదగియున్నవి. నివేశములు ఇయ్యక పూర్వమే ఈ యేర్పాట్లు చేయియెడల తరువాత చేయుట కష్టము; అసంభవమనిపాడ చెప్పవచ్చును. నివేశములలో ప్రదేశ పెట్టిన తరువాత ప్రజలు ఒక్కడొక్కడ మును నీనిగురించి కన్ను పెట్టరు. ఎంతయ సౌఖ్యమును ఎన్నో భాగములయిన అనుభవించెదరు. తాలూకా బోర్డువారు తరువాత క్రియ క్రమముగ ఈ పను లన్నియు చేయించెదరన్న సంగతియు అసంభవము. సామాన్య చాలదనట నిశ్చయము. చాలకపుట్టుటయు నిశ్చయమే. ఒక నేత చేయించుట కారంభించినను ఈ పనులన్నియు పూర్తి కావకుటకు వెళ్ళు సంతకర్షములు పట్టుచు అంతవరకు ఈ క్రొత్తస్థలములలో కాపురమునందు ప్రజలకు నిశ్శాంతి తప్పదు. ఇప్పుటి యున్నది తేలికమటకు పంతులుగారు చేసిన ప్రయత్నము లన్నియు వృథామగుటచే గాక ఎక్కువ యగు ననుటకు మాడ సాహసించితిని. కనుక నివేశములు ఇయ్యక పూర్వమే ఈ పనులన్నియు తప్పక జరగించదగి యున్నవని మరియొక సారిమాడ చెప్పెదను.

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రలగుల డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0.

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు ప్రాణమునకు రక్త పుష్టియు సరవటుత్వము కారణములు రక్త పుష్టికి మంచి ఆరోగ్యము మూలము ఆరోగ ము బహిరంగ శరీర న్యాయా విము వలనను, జీతేంద్ర యత్వము వలన గలుగును.

అన్యతాంజనము దీని, మదరాసు.

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది కాటోల్ పాదరు.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మున్నగు క్రిములబుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టోక 1-కి అ. 0.5-0.

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారదోలును.

240 కట్టలుగుల పెట్టె 1-కి అ. 12

మీ ఆహార పదార్థములకు చీమలను, వడకటిండ్లయందు నల్లులును, దోమలును, పుష్టశేటికలను చినుటలనుండి కాపాడును.

స్నేగు, టైఫాయిడ్ మలేరియా రోగములు రాకుండ కాటోలు నిన్ను కాపాడుచుండును ఒక సారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేక నిమిషమైన నుండనేరరు. అనేకవస్త్ర ప్రదర్శనములయందు ఆనేక బుగ్గారు కలకములను గొప్ప బహుమానములను పొందినవి. అలామి అందుకొంటెని, బిసాక, జపాకొవారిచే తమవారు చేయబడినవి.

సోలు నీడెట్లు :— టి. హర అందుకో, వై. నాగరాజు రోడ్డు, మదరాసు.

286

జాబులు.

విశేషముల ప్రకటన

ఒక మాత్రము:— దయచేసి విషయనిర్ణయమునకు వచ్చి పేదల వ్రాసును
విశేషముల ప్రకటన:— ఈ గ్రంథమునందలి వారు గొప్ప
పట్టణముల వారు తమ యదృష్టవశాత్తూ గాని చుట్టు పట్టణముల వారు
పునః ని, ఒంగోలు వారియ:— సంతకము లేవు
అంగలూరు వారి:— మేము కడపనుండి వచ్చి కలవూరు
గంపట్టణములను వ్రాసి నియమములను గమనింపవలెను

I
వైద్యులు జాబు.

ఆంధ్ర
ఈ నెల 1 తేదీ రాత్రి మా పేటలో నొక వివాహము
జరిగింది. అందు కుమారుడు 12 లేక 18 సంవత్సరముల
వయస్సునందున్నాడు. వయస్సుగలవారు కొందరు గమనింప
వలసిన అంశములు యున్నవి. అదేదన, వయస్సు వయస్సుగల
యెను. వారు ఇతర పట్టణ వాస్తవ్యులుగా నుండుటచేటి
వారి పరిచయము వారు బాగాలేదు. వారి కడపనుండి
నిష్క్రమించి వచ్చి పేటలో వచ్చి వారి ముఖవర్ణమును
బట్టి చూడగా వారికి ఇప్పుడు నుమారు 45 సంవత్సరములుండ
వచ్చును. ఇందుకు కారణము వారికి తల్లిదండ్రుల వారసుల
వయస్సు బంధువుల వయస్సులు. ఇప్పుడు ఈ గ్రామమునాటి.
వయస్సు వారికి వయస్సులను అరణ్యము గా రు 2000 రెండు
శేల మాత్రములు కట్టుముగా యిచ్చినట్లు వివరము కలదు.
వారికి వయస్సులు. ఆ వారికి తల్లిదండ్రులు ఆ మేనాల్లుము
ను నొందించి యుండియుండెను. ఈ విధిగా జరిగియుండెను.
కనుక వారు అవిషయములను లేక మాత్రమును అలాగింది
యందున వారు ముందు, వారి దాంపత్య చౌఖము విషయము
లో అందరి భాగంతులకు యెటుక, వన ఆంధ్రదేశమున.
నింకను కన్యా వంతులములు అడుగుంట లేదని చెప్పబడినది
యొక గొప్ప తాత్కాలికముగా నున్నది. ఓ సోదరుడు తల్లిలారా!
ఓ సోదరులారా! వీరి దయను మూలారా! ఓ సంఘ సంస్కరణాభి
లాషులారా! వైద్యులందరి కన్యాకరణములు అడుగుంట
వంటి మొందించి భవానాధికారములను సడలించుకొని తమ
పుత్రపుత్రికాములను అనుకూల దాంపత్యమునూర్చి సంపూర్ణ
భాగంతుల చేయగలరని నమ్ముచున్నాను. లే. జ్ఞా. సు. రా.

II

వైద్యుల వైశ్యకామగారి మాదార్యము.
ఆంధ్ర
కులములు అన్నిటిలోను వైశ్యులు తెలివినవారనియు
భవార్థవచనము అనియు వాడుక. ఈ వాడుక నేటివరకాయన
బోలియున్నది. భవార్థవచనమేదో వాడుక భాషలకు చెల్లం
దగియున్నది. వారు తెలివితేటలందును వర్తకమునందును వస్త్ర
కట్టుకయందును, ప్రస్తుతపు వైశ్యులన్నవో తమయొక్క వైద్య
వర్తకమునూకకక పొరసీకులనను, గుజరాతీలకు, కతీయవా
సీలకును కళహర్షి చిన్న వర్తకము అకగా చిల్లరకు కాణము గట్టి
గా పట్టుకొని తమ చేతిలోనే యుంచుకొనినది. ఈ విధి కనిపెట్టి
తమ పట్టణములకు పూర్వము విద్యము వర్తకవిద్యము చెప్పించక
చిన్న తనమందే విద్యమునని తమ చిల్లరకు కాణములందు ప్రవేశ
పెట్టి తాము సంపాదించిన కొద్ది ద్రవ్యము భాగము మేళములు
మొదలగు ద్రవ్యములు చేసి తమ వైద్యము వీధివారిచేసి సం
ఘమునకు అనుకూల కలిగించుచున్నారు. ఈ దినమున ఈ గ్రా
మము కాపురములు చామలి కెయ్యగారు అల్లరికి పంపిన ఆ ఘోష
కట్ట నుమారు రు 30 లుండవచ్చును. వట్టి బ్యాంకు మేళముతో
తీరకొని వైద్యుల యెడల విద్యులవారికి కోపముననుసరియో
లేక వైద్యులను నుదించుచుకో యెంచునవలెను యొక భాగ
ము మేళము పెట్టిరి. చామలి గ్రామము గాని తమ తమ్ముల మేళము
మానుమని బంధువులకు బంధులకు వారి ముందునుండి.
వారి కోర్కెను వైద్యుల వైద్యులకు సలూది లక్ష్యముననుగా
నును, గుడిమెట్టి త్రొవములు గానను, తవాపున్న యొక గ్రామము
మాత్రా ఆపన్న గానను, ఇంకను కొందరు పిన్న వైద్యులు
వేడుకగా బంధులతోడ వైద్యుల వారు అందరు వైద్యులను
యొకటము క్ష విశేష తెలిసినవారును అయియున్నారు. వీరు
వైద్యుల దుష్ట వృత్తులు తెలిసినను, వారి మేళములకు పసి
వాండ్లకు వైద్యులందే మునిపించుటకు బంధు వారికి వారి
మాపుచున్నావోయక తామే బంధులకు భర్తముగా దొవ
లేదు. మించి వారికి ఆలోచన యేల. ముందెప్పటికైనను వీరు
వైద్యులందుగా ప్రార్థన. ఈ సంవత్సరము జనవరినా స్వామి
వారి కల్యాణార్థమునకు మేళము మానిపి నుమారు రు 30
రు 40, లు కలవారును అదాము చేసి మహాభక్తి
మోదే గంగాజాగారు వైద్య మహాసభకు కీర్తిదెచ్చిరి. వీరి
భూమి యొక విలూక వైద్యులు వాగుడెడలని ప్రార్థన.
మీలే వాడి.

చెంగల్పట్టణము వ్యవసాయము.

II

(ఒక కిరీకును)
(జూలై 29 వ తేదీ శేషము)
దంపతులు.

దంపతులను సాగుచేయుట కాలమున సామాన్యముగ
వారు పోసి వాటుచును. దయచేసి మళ్లీ విత్తులను పట్టి
వైచేయుటయు గలదు. వారునుండి దయచేసి విత్తులను
మొక్కకట్టి చల్లుటయు గాని మెట్టవారు వెంచువద్దలే లేదు.
వారునుండి విత్తులను ఎకరమునకు రు 100 దాకా 30 మర
కయలు (అనగా 150 మొదలు 240 మరచులవరకు) చల్లు
దురు. ఇంక వలన వారు మిగుల నొత్తయి పీయవలె బలపీన
యగ నుండును. వారు 10, 12 మొక్కల నొక్కక గుత్తగ
వాటుచును. ఒక్కొక్కప్పుడు 2, 3, 4 వాటులుయు గలదు. వా
టిని పీయటకన్న మొదలగు పయలు సామాన్యముగనే చేయు
దురు. వారు వాటిని సాగుచేయుట గాని వేరు చేయుచున్నది
చల్లుచును. లేక వారు చేసి వాటుచును.

వారు వాటిని వేరు వాటిని వారు మూడవ పంట
నుగూడ వాటుచునందు లేక దీనికి బంధు వాడినైన వాటు
దురు.

ఈ తిరి సర్కారు వారు చెంగల్పట్టణ జిల్లానుండి రైలు
మీద చెప్పే పురి కేసుననుక ప్రయాణము చేసినను మార్గమున
వరమై కొంత తేలికయు, కొంత సగ మెరిగినదియు, కొంత
కోతకు వచ్చుచున్నదియు, కొంత కోయించున్నదియు, కొంత
బడినదియు, కొంత నేల మరల దయచేయబడినదియు వాటి,
చెంగల్పట్టణ జిల్లాలో కాలభేదము లేక ఎల్లప్పుడును వరమై
చేయుచుండునని యిట్టి ప్రాయశాసనముండును. కాని యచట
గూడ కాల భేదము లేకపోలేదు. సాగు వాడుక వాడుక పంట
లే గాక మూడవ పంటకు గూడ నప్పుడప్పుడు వైచేయుటచే
తను ఆయా వైచులు కోతకు వచ్చుటకు పట్టు కాలమునందలి
కృత్యములచేతను ఎల్లప్పుడును నేలయందు అన్ని స్థితు
లందు వైచులు గాన నగునే గాని, ఆయా రకములు
వాయు కాలములు తప్పించి వైచేయవలెనని వాగునందువు.
గొర్రుతో చురకయు ముందుగ ఆగట్టు సెట్టెంబరులలో జల్లు
బడును. ఇది నెంబరు జనవరి, నెంబరు గోతకువచ్చును. దయ
చేసి జల్లుకయలు సెట్టెంబరు అక్టోబరు నెంబరులలో జల్లుబడును.
వారు పోసి వాటుచున్నావో ఆక్టోబరులో వారు వాటుచును. ఇవి
ఫిబ్రవరిలో నెంబరులలో కోతకువచ్చును. దీ నెంబరులలో కోసిన
నేలలో గాని, అదివరకు వైచి పెట్టి నేలలో గాని దీ నెంబరు
లో రెండవ పంట సాగుచేసి యెడల నీవైచి ఏ పీల్చి మే నెం
బరులలో కోతకు వచ్చును. జనవరి నెంబరులలో పెట్టువాడు వాడై ఏ పి
లు మే నెంబరులలో కోతకు వచ్చును. ఏ పీల్చిలో గోసిన నేలలో
గాని రెండవ పంట పెట్టి నేలలో గాని వేరివైచి
ఏ పీల్చిలో వాడియెడల జూలైలో కోతకువచ్చును ఇదియే
మే జూలైలో వాడియెడల ఆగట్టు సెట్టెంబరు నెంబరులలో
గోతకువచ్చును. ఇట్లు ఏ ఏ 1, 2 నెంబరులలో తప్ప తక్కిన
నేలన్నిటిలోను ఏ ఏ ఏ ఏ రకపు వరకోతకు వచ్చును నే
యించును. కాని ఆయా కాలములలో కోతకు వచ్చినది వేర్వేరు
రకములు. ఇట్టి ప్రవేశమున నెల్ల కాలమును వైచేయుచుండు
టకు తగిన రకములు లభించు కృష్ణా గోదావరి జిల్లానులలో
ఒకటి రెండు నెంబరులలో నే దయచేసి వాటుచున్నప్పుడు నెంబ
రులలో వాండ్లను ద్రుదగుటచే రైతులకు తొమ్మిది గట్టును సంభవిం
చును. ఇట్లు వా కాలములందు వాయురకములు వైచుటకు
శిరోస్థాన స్థితిగతు లమరముండుట నేలయొక్క నిస్సారత
కును, కూలివాండ్లు లభించుమిరి బంధుల నిశ్చరకు ప్రసా
దించిన యశకులతో మరల చెప్పవచ్చును. చావర్లకోట వ్యవ
సాయ స్థానమును ముంబాయిగా వైచేయు కాలమునకంటె
ముందుగ వాడగిన దభవారము లేవన లభించు వాయుని
యొన్ని రకముల వరకు పట్టుకొని దెచ్చి వేరేయించును ప్రయో
జనమే లేకపోయెను గదా!

చెంగల్పట్టణ జిల్లాలో నేలలు స్వయంసిద్ధముగ సాగుచేయు
లని యిదివరలో వ్రాసుబడిన ఇట్టి నేలలో 1, 2, 3 పంట
లను పండింపవలెన్న నేలకు తగిన సత్తువచేయుటకు రైతు
లెంత కష్టపడవలసియుండునో నొందించును. వైచుటపెట్టు నీ
టిలో గాంధేయియొక గంధలియుండును. సవ్యమునకు వలయు
సారవంతము వైచుటకు నే గలగువలెను. సామాన్యముగ
బూడిదకట్టలలయలు, మొదలగునవి చేరవ పశువులయెరువు
అందుండు చేదయొక్క పరిమాణముబట్టి బండికి 2 రూపాయలు

మొదలు 2 రూపాయలవరకు అయ్యుండును. ఇది యొకను
దూరప్రదేశములకు బోయి కొని తేవలెను. ఎరువున గిరా
హిచ్చునుటచే నేలలేనివారు సహితము, వాటులలోను పంటల
లోను పశువులచేయు చేదను ఏక గానినచ్చి యొకవోటచేసి,
వాటిలో పరిమాణము వృద్ధియగుటకు క్రొత్తపెట్టుకొంద రాలు
ఆకులను మిగుల క్రొత్తతో తుడిచి పోగుచేసి కట్టుదురు.
కావున నిచటి వాటులకెక్కులకు తోటలను, అకురాలు
కాలమున క్రింద అకు లేనియు లేకుండ నెప్పటికప్పుడు
మిగుల పరిశుభ్రముగ దుడుకువచ్చుచును.
దయచేసి వాటు నెంబరులలో, విత్తులు చల్లునెంబరులలో, వారు
మళ్లీ వారు వేపమొదలగు చెట్లొట్టుకు మిగుల దూరప్రదేశ
ములకు గూడ బోయి తోటలని వచ్చి వేయుచును. వేపొట్టు
తక్కిన జాతుల రొట్టకంటె బ్రశస్తతముగ నెంచబడు చున్నది.
ఈ ప్రదేశమున, మివాటుల తొలకరించిన పిమ్మట 2, 3 నెంబ
రాటి జరుగుటచే జనము జీలుగు మొదలగునవి పచ్చయెరువు
కొరకువెంచి యుపయోగించుట కెక్కువ నీలుగలదు అయి
నను రైతుల కీ విషయము తెలియకపోవుటచే నీవద్దతియ్యదు.
ఇట్లు స్వల్పవ్యయముతో నేలకు గత్తువేసికొన వచ్చునని గ
సంవత్సరము లేకరి కొందరు రైతులకు బ్రత్యక్షముగ జ్ఞాపి
యించెను. నేలకు సత్తువచేయుటకు పశువుల యెరువు
గొట్టెలమంద, వేపొట్టు మొదలగునవి చాలవచ్చును, వ.
సిండి, ఆముడపుసిండి, వేరు సెనగసిండి మొదలగునవి అప్పు
డప్పు డుపయోగించుటకు చుండును. పట్టణమునను అనగా
10, 15 మైళ్ల దూరమునకు 'పట్టణపుయెరువు' (మహమ్మద
పురీషము) అనునది విశేషముగ నుపయోగించుటకు చున్నది.
దీనికి బండి అడ్డెతో చేరి బండికి రూ 7 ల వరకు వ్యయ
మయినను దీనివలన నెక్కువపంటుచే దీని నే విశుదక యువ
యోగించుచున్నాడు. తోటల వాగుచేయువాపులలోనుండియు,
క సాయిదు కాణములనుండియు, గొట్టెలగుంబంధమునబోయి
మొదలగునవిగూడ కొన్ని వోట్ల నుపయోగించుటకు చున్నవి.
ఈ ప్రదేశమున రైతులొక వ్యయప్రయాసల కొద్ది
పెట్టుటకు దగిన ప్రోత్సాహము కల్పించునొప్పును. భావ్యము
వెల చెప్పే పురిలోను ఇతర ప్రదేశములలోను నంతగా భేదింపక,
పోయినను గడ్డి నెంబరులలో నెంబరు భేదము గలదు. చెన్నప
ణమున వర్ష కాలమున బండి 12 మొదలు 20 రూపాయి
వరకు నమ్మును. ఒకప్పుడు (కరవు కాలమున) ఒక నిండుబండి
40 రూపాయిలకు వైగా వెలపోయియుండుట లేకరియాలెను.
కావున నిచట రైతులు పశువులను కొద్దిగ నుంచుకొని జూలై
గ మేపుకొని, గడ్డి ననువుచేసికొని విక్రయించుట వలరనే
మత వ్యయప్రయాసలకు దగిన ప్రతిఫలము నంద గలుగు
చున్నాడు. గడ్డికితె నెంబరు లేనియెడల నీ ప్రదేశమున వరి
సాగు లాభకరముగ నుండుటయే యదగును. (సప్తే)

వడపు బిల్లావారలు.

సోఫిటకము:— బడ్డేయలారా కాలో ఆచ్చటకు
సోఫిటకభాష నివృంభించి విశేషముగా జనమును మోది
చున్నది.

విచారకరము మరణము:— బడ్డేయలారా కాలో
తంబల్ల పల్లె గ్రామ వాస్తవ్యుడైన యొక కాపు తన భార్య
గూడ వేద్యమునకై పొలముకుపోయి యుండి సాయు కాలవ
తిగినప్పుడు సగిలేని దాటుకప్పుడు వైచియున్న నూచ
కనుగొని ఆ కాపుభాష్య త్వరపడి గట్టుచేరింది. తనకనదు
చుండి ఆ కాపునెత్తినాద నుండిన గింజలములు ఆనిల్ల త్రో
పుకువల్ల ఏటిలో పడింది. దానికై పాటుపడవలకు భార
యెంతనివారించినను వివక భావ్యావేషుడై మూటను తీ
కొనుటకు గాను ఆ కాపు నంగింపుకు ప్రవాహ మెక్కువయై
అకనిని కొట్టుకొనిపోయెను. మరనాడు నుమారు 6 మైళ్ల
దూరములో అతనికి శేఖరము తేలికట్లు తెలియవచ్చినది.

రామవో గొంగళకనములు:— "రామవో"
కాలో గొంగళ యువద్రవము ప్రబలింది. ఇటీవల నే
వోటి తాలూకా గుండలెచ్చెరు అనే గ్రామములో గడ్డి
వాడు రాత్రి 9 ఘంట లప్పుడు నుమారు 20 మంది క
కట్టెలు మొదలగు మరణకరమైన ఆయుధములను భరిం
రాళ్లవర్షము కురిపించుచు యున్నప్పుడు నుబ్బయ్య యను
వర్తకుని యింటిలో జొరబడి నుమారు 1000 రూపాయల
వెలగల సామ్రాలు యెత్తుకొనిపోయిరి. వారిలో ఆయుధములతో
పట్టుకొని విచారణలో విడుదల కాబడినట్లు తెలియవచ్చినది.

విషయసూక్తముజేత.

ఆయుర్వేదము - వారి ప్రస్తుతావస్థ	2
మతాగ్రామ కల్యాణి	3
జామిలు, బెల్లూరు, కర్ణాటకా	4
కర్ణాటకా కల్యాణము	5
ప్రధాన వ్యాసములు -	
వారాహ వదలుట	6
విశ్వ సంగ్రహము.	
కర్ణాటక వారాహ వదలుట	7-9-9
కర్ణాటక వారాహ వదలుట	"
కర్ణాటక వారాహ వదలుట	10-11
కర్ణాటక వారాహ వదలుట	12-14-14-14-14
కర్ణాటక వారాహ వదలుట	18

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 9-వ తేది సోమవారము

వారాహ వదలుట.

మహా వైశ్యములు వారాహ వదలివని జర్మనుల కట్టాము ప్రవేశించినారు. ఇవన గోరావలూర ఇదేటిని వదిలిపెట్టబడినది. నాలుగు జర్మనులు ప్రయత్నించి యోగి యొకవపర్యా యము లక్షలలోది వైశ్యమును పోగొట్టికొని యొకను జర్మనుచక్రవర్తి పోలండురాజధానికి చేర గలిగినాడు. కాని ఆతనికట్టబడినది నాతడును విజయభేరితో సగరచేత మొర్రుట మా త్రము విసరా లేదు కట్టబడినదిగాని బెల్లూరులోనే యుండినట్లులే వారలవలన స్పష్టమగుచున్నది. ఇం నకు కారణము లేపోలేదు. ఒకేళ కేయజరు గారు వారాహ వదలితముగా చేజక్కుననియు రుష్యావైశ్యములు విడిగి చెడి యొకతములగు ననియు నప్పుడు వారాహ విజయ స్థనములతో ప్రవేశించవచ్చుననియు ననుకొనిరి కాబోలు. అట్టి జేమియు జరుగకుండున నన్నిష్ఠానములం కువలె నిచ్చుటను సామాన్యముగానే వారాహ వశపరచు కొనినారు. వారాహ జగ్గసికి దొరకులవలన జర్మ నీకి లాభమును రుష్యాకు నష్టమును లేకపోలేదు. ఇప్పుటికి జర్మనుచక్రవర్తిగారు పోలండునకు నొక విధముగ స్వవశాలనము నిచ్చుట నటించి ఆస్తి యొను సంతృప్తి పరచుటకు నాసంతతి రాజా గొనని నియమించి తమవక్షసుగా పోలండున పరికాలన జరిపించవలయు నని ప్రయత్నించు చున్నాడు. కావున జర్మనుచక్రవర్తి పోలండులో కిక్కురికి తన చేత నుండు భాగమును బెల్లూరుముండలిము ప్రాంతముండలిము భాగము లనువలె తమకు కావలసిన వస్తువలము సుత్పత్తి చేసికొనినట్లు కుకయోగివదలించికొను ననుటకు మూడులు కాష్ఠించుచున్నది. రుష్యావక్షసునుండి మాదిగను మిత్రముగలి పక్షమునుండి మాచినను విచారతపు శత్రులాభనయించు నష్టముగా గొండుక పోదు. వారాహ వద్దవగరము. రుష్యను వైశ్యములకు మధ్యస్థానముగా నుపచరించుచుండి నది. రుష్యా వారాహ జర్మనీమీఁకి పోవలసి వచ్చినను గొప్పయాధారమై యుండినది. అట్టి దానిని శత్రువులస్వాధీనము చేయుట నష్టమయని యొప్పుకొనకతప్పదు. వారాహోగూడ ఇవనగో రాడు వదలబడుటయు రీగా వదలబడునండుటయు పరిస్థితులనింకను కొంచెముకష్టతరములుగా సూచించుచున్నవి. కాని ఇంత మహాయుద్ధమున నిష్పక్ష ము లిట్టికష్టము లొక్కలక్కగాదు. ఇప్పుడున నాలోచింపవలసినది ఈపడినతావు గొప్పదాచిన్న

దా యనికాదు. దీనివలన కలుగనుండు జర్మనసా నమేమి? ఇందున బలముయమవడికి నై నది? యను సీరెడు ప్రశ్నలకును ప్రత్యుత్తరము నరసి తెలిసి కొందుమేని అనవసరచి త్రభమకు నెవ్వరికిని నాక రిముండదు. జర్మనుచక్రవర్తికి సాధ్యమయినంత ప్రతికారమును జేసియే గ్రాండుడ్యూకు నికలను వారాహు విడిచినాడనుట నిస్సందేహముగా జెప్ప వచ్చును. నాలుగు మాసములు శత్రుబలములను తగ్గించుచు తరిగించుచు కొనిపోయి వారాహయాని పెట్టి నాచూ విస్ఫులాలాడ కుప్పలు తీపులుగా ముడియించి వారాహుండి నైనికోపయోగముగు ప్రతివస్తువును దూరముంపి వేసి కొంచె మించుమించు గారిత్తవిజయము కేయజరున కందజేసినాడు. వారాహ సువరక్షితస్థాన ముటచేత రుష్యావారు మోహముచే నచ్చుటవైన నిల్చి తాను-తలంచిన లోకదిగ్భ్రమము కలిగించువిజయము తనకిత్తు రు యెవరుమాచుచుండిన కేయజరుగాడికి గ్రాండు డ్యూకు ఆశాభంగ మొనర్చినాడు. లీజు, నామూ రు, అంటవర్షుల పాతములను చక్కగా గ్రహించి చేయగలయంత భంగమును నికొలను శత్రువులకు జేసి తనవైశ్యప్రకాశముల విడిచి తగ్గించుకొని వాని బలమును చె పుకొనక మరలసిద్ధమయి నిలచి నాడు. ఇది శుంతయు మిత్రముండలివారికి తెలిపి వారి యనునతిని గొనుచు నలిపిన కార్యజాలము. తొందరపడి తెల్లవారు చేసివని కాదు. అందు చేత మిత్రముండలివారికి మాపురంగమున కలిగిన నష్టము మిక్కిలి పరిమితమనియు ననివార్యముగా భవిష్యదాలోచనతో భరింపబడినదనియు మనము గ్రహింపవలసియున్నాము. ఇంతేకాదు కేయజరు గారు పోలండుదేశీయులకు నుపకారము చేయుటను బ్రకటించినందులకు పోలులలోని ప్రముఖుల ప్ర త్యుత్తరము ఏమాత్రమును వికాసవంతముగా లేదు. ఆజాతి రుష్యాలోనే గలిసి పనిచేయగల డట! యుద్ధమున కేయియో సంవత్సరముల క్రిం దట పత్రము వ్రాసిసంతకము చేసి బెల్లూరుము డాటస్యమును నిలువబెట్ట ప్రతిగొని తట్టుకుకా పత్రమును చెక్కికాగితముగా పరిగళించి యాదిన్ని రాష్ట్రపు స్వస్వాత్మ్యములను సకారముగ నణగద్రొక్కిన జర్మనీని, తమజాతికి చేరిన గొంత భాగమును వేషచునారు. భాషయందు, జీవనము నందు సర్వవిధములను జగ్గను జాతిగా నొనర్చు నెంతోకాలముగా వేధించుచుండు జగ్గనీని, లోక మునతటిని జయించి సర్వసామ్రాజ్యములను రూపుమాపి నైనికబల సమాధానమున ప్రపంచము నెల్ల జగ్గను నాగరకమునకు ద్రిపు నెంచుచుండు జర్మనీని శతాబ్దములుగ మహాబలముల నెదిర్చి యాత్మకారనముతో స్వవశాలనమునకై పనిచే యుచుండు పోలుజాతివాకు విశ్వసీతునుట కల లోని మాట గదా! అందుచేత జర్మను చక్రవర్తి పోలండున నెన్నిమామోసాయము లొనర్చినను నిప్పుకు సాగజాలవనుట స్పష్టము. రుష్యాబలము విచ్చిన్నముగాక నిలిదినంత కాలమును పోలండులో జర్మను చక్రవర్తిగాడికి గట్టికట్టు కిక్కజాలదు. పశ్చిమరంగమున మిత్రముండలి యొత్తిడి యెక్కు వ యుటయే యాలస్యము. జర్మనుచక్రవర్తి యొక్క దృష్టి యూరంగముపైకి మరలుటే తడవు. రుష్యావైశ్యములు ఈపుగా బలమంది సామగ్రి సమకూర్చుకొని ఎప్పుటిపగిదిన కుంభవృష్టిగ శత్రువుల వేన్నంటగలవు. పశ్చిమరంగమున మిత్ర ముండలి సిద్ధమగువరకు రుష్యాకు ముదుగుండులు పుష్కలముగా జేరువరకు రుష్యానాయకులు తమ బలములను చెదరగొక పట్టియుంచుచు జర్మను బలములను తీసింప జేయుచు నని సేయవలసి యుండురు. ఇట్టియనిలో

వారాహోయవదే, ఇవనగోరాడు పోయనదే రీగా. పోయనదే యని చింతియుటవలన లాభములేదు. దైర్య సైర్యములతో ధర్మవిజయమును మరనున నిడి యుద్ధముయొక్క వ్యాప్తిని స్పష్టముగా కనులు తెరచి చూచి యచిర కాలమున మిత్రముండలి సంపూర్ణ బలోపేత మగుటకు దగిన సాధనమును సమకూర్చుటకు మిత్రముండలి పౌరులలోని ప్రతి మానవును ప్రయత్నింక వలసి యున్నాడు. అట్టి ప్రతిమానవును రుష్యావైశ్యముల యొక్క యు రుష్యానాయకుల యొక్కయుడిష్యో వారి జాగ్రత్తతో నోడ్పడినయెడల మిత్రముండలికి విజ యమెంతో దూరమునలేదు కర్ణధారులైన యాం గ్లనాయకులు దేహవంతయు కన్నులుగ బహు చతురులై యుద్ధమును నడుపుచుండుట మనమెగు గుదుము. ఆలస్యమైనదని, ఆమూలన జర్మనులకొక కొంత విజయమయినదని ఈమూలన నొకకొంత విజయ మునదని మిత్రముండలివారు వాపోవ నవసరములేదు వీరికికను నిప్పుడే యుద్ధము ప్రారంభమగుచున్నది. కడదినసంవత్సరముగా విరు డీర్ యుద్ధమునకే ఆచుత్తపడుచున్నాడు. ఇంకను నాయత్తిపడగలరు కడదినమును మిత్రముండలి యొక్క యుత్సాహము పెరుగుచున్నది ప్రయత్న ములు బలవత్తరము లగుచున్నవి. ఆంగ్ల సామ్రా జ్యము సురక్షింప చేకొనిసియుండు మానవ స్వాతంత్ర్య, మానవ సమానత్వా వర్మములు ప్రతిపాదయమును వశముచేసి కొనుచున్నవి. ఇంతకంటెను మిత్రముండలికి ప్రస్తుతము కావల సినయుద్ధీపక మేమికలను? యుద్ధప్రారంభమునుండి మేము చెప్పరీతిని కాలమును ధగ్గమును మిత్ర ముండలి పక్షమున నున్నవి ఓర్పుతోడను నాయ కులయొక నమృతముతోడను ప్రయత్నించుటే మనకు కర్తవ్యము.

కా॥ సర్ సి శంకరనాయుడుగారు చేసి యుండవలసిన యుపన్యాసమును లీడరుపత్రికాధి పతులు ప్రకటించినారు. దాని భాషాంతరీకరణ మును ముయొకచోట ప్రచురించితిని అంకలి కటుత్వము, అందలి సాహ్యకయము, అందలి నిష్పాక్షికవిమర్శ, అందలి యసమా గాంభీర్యము దానిని చదువునరకు విశదములు కాగలవు. కాన మేము ప్రత్యేకించి వ్యాఖ్యానము చేయవల సినయవసరము లేదు. కాని శంకరనాయుడుగారి యుద్ధమునకు నిచ్చిన యంతరార్థము మాత్రము హృదయంగమ ముట మా చవవరులు యుద్ధ విషయమునుగురించి ముచ్చటించు న పు డెల్ల ను జ్ఞాపకముంచుకొందురుగాక యని కోరుచున్నాము. ఇది స్వాతంత్ర్యయుద్ధము. ఇం దాంగ్ల భూమి, ప్రాంత, రుష్యా, ఇటీలీనియును లోకజాతుల స్వాతంత్ర్య నిరూపణకై పోరుచున్నవి ఆల్బేను, లోరేను, పోలొను, ఇటాలియా ఇర్రిజెంటా, స్వీయా, లుక్సెంబర్గ్, బెల్జియములు జర్మనీకి ద బడి ఆపై లకబగర్మమునకు దావ్యమును నెరవక యుండవలెనను మహాహత్తమగు నుద్దేశము ఈ మహాసంగ్రామావలమును రగల్కొల్పినది. ఆయుద్దేశము బలముననే ఆస్వల్పజాతుల సంరక్షణ డీక్షయొక్క శక్తిచేతనే యావిర్భవించిన నూతన తేజమే హైందవభూమియొక్క స్వాధీనాయకులకు నుండిన దృష్టిపథమును విభేదమొనర్చి యున్నది. దినదినమును నాంగ్ల హైందవసమస్యను తీర్చి బ్రిటి షా సామ్రాజ్యమునకు శ్రేయము కొనర్చుచున్నది. సర్. శంకరనాయుడుగారు నుడివినట్లు హైందవు లందరును ఆంగ్ల భూమికిని జగ్గనీనికి గల తాంతమ్య మును జాగుగా గుర్తెరిగినారు. జర్మనీలో రాజ్యాంగము కరకుము, దానిబలము ముందర

బరోపా మహా సంగ్రామము

జర్నలు వార్తాలో ప్రవేశించుట.

జర్నలు సేవలో చాలామంది నైపుణులు హతులగుట.

రష్యావారు రీగాను వదిలిపోవుటకు సంసిద్ధులగుట.

కాశ్మీరమైనానమున కంగ్రామును జరుగుట.

ఇంగ్లండు

నౌకాముల్లకి.

ఒక క్రీటియూయోడను ముందుట.

లండను ఆగస్టు 6:—మిడ్లెండు క్విక్ లో స్ట్రీటుకు ముందు, దీని గది వావియు 12 ను భోజనములేవండ అనేక గంటలవరకు వడవలచుచుండిరి. కిరిగో రోక యింజనీయరు భార్య యును 18 మాసముల బిడ్డయు నుండిరి.

ఫ్రై బరు మోడయందు నిశ్చయముకొనుట.

లండను ఆగస్టు 6:—బొంబయినండి కచ్చువున్న పి అండు ఒక కంపెనీవారి ఫ్రై బరుమోడలో నిశ్చయముకొని మంట బడులులేవు. ఈమోడ నిన్నటిదినమున టిప్పిరికచ్చి చేరకు. ప్రెక్షుప్రెక్షువు వారు మోడలోని నీళ్లకు తోడుచున్నారు.

నవము స్వల్పము.

లండను ఆగస్టు 6:—ఫ్రై బరుమోడలో బడులు దేరిన యగ్నిహోత్రము స్వాధీనమైనది. విశేషవస్త్రము కలుగలేదను కొనుచున్నారు. ఓడలోనివరకు మరుగు దీని జయబడెను.

చెవులగోయుట.

లండను ఆగస్టు 8:—జపాను దేశీయులకు స్వచ్ఛంద సైనికులొకడు, యాల్షియ అవతరు విల్పాకువచ్చెను. ఇతని రెండు చెవులు ఖండింబడియుండెను. ఈ దౌర్జన్యమును జర్నలులు కావించిరి.

జర్నలు నౌకాదక విధ్వంసన మత్తవసరము.

లండను ఆగస్టు 8:—ముద్ద వర్షంతున్ననందవర్షమున వినిత గాత్రపుగారు లీతు వారికిటులసం దేశమంపిరి. లానింతరమును జర్నలునా కాదశము వెకనలిగియుండెనెను. జర్నలీవారి నా కాదశలే క్లిసి ధ్వంసముచేయునట్టి ఏర్పాటు లేనిసంధిపరతుల సెంతమాత్ర మంగిరింపరాదు ఇట్లు చేసిననేగాని మరబిడ్డలకు సౌఖ్యలేవనము లభింపనేరదు.

ప్రాశస్త్య

ఆల్ఫ్రెడుబోపోరు.

లండను ఆగస్టు 7:—పారిసు—సేనాముఖమునం దంతటను ఫిరంగి యధ్యములు జరిగెనని మాత్రము ప్రకటించిరి. పారిసు—సౌచెల్కర్త కుగోళ యధ్యమును ప్రేసిరి వాల్కర్తకు, బెరితాకవర్తకు ఫిరంగి యధ్యములును జరిగెను. ఆగ్నేయంందు పోరాటము చురుకుగ నయ్యెను. లోరై నానందు జర్నలీవారి యశ్వేషకులకు చెరగనట్టితిమి.

ఆగ్నేయగో తీవ్రముగు పోరు

లండను ఆగస్టు 7:—పారిసు—నిన్ను జర్నలులు ఆగ్నేయగో తీవ్రముగా పోరిరి. సాయంకాలమునకు జర్నలు యువ రాజుగారి సేనయొక కందకములో ప్రవేశింపగలిగెను. కాని

వ్యక్తిబలము పూజ్యము. దానినితి ప్రత్యేకము అప్రత్యేక నీతియెరుట వ్యక్తియొక్కనీతిపూజ్యము. ఆంగ్లభూమిలో రాజ్యాంగమువేరు ప్రజవీరుకాదు. ప్రజలలోని వ్యక్తిబలవ్యక్తిస్వాతంత్ర్యములే రాజ్యాంగముయొక్క బలమును రాజ్యాంగముయొక్క స్వాతంత్ర్యములునునై యొప్పుచున్నవి. ప్రజలయొక్క తీకసంపత్తి రాజ్యాంగపురై తీకసంపద యగుచున్నది. ఇన్నిమాటలు లేవు? జర్నలీలో పోరును రాజ్యాంగమునకు దానుడైన మహాయంత్రము. ఆంగ్లభూమిలో పోరును రాజ్యాంగమును బలవంతముచేయు జీవకళి. ఈయభిప్రాయములను నర్థము చేసికొన నీ హైందవుడు అంగ విజయమునే కోరుచు తదర్థము తనచేతనే సరిత్రమచేయకుండ గలడు. ఆంగ్లవిజయముచే నుండు రానుండు మహాఫలమునకు సంసిద్ధపడక యుండగలడు

మెంటగేవరాను వాకుతరిమిచేసిరి. రాత్రివేళ జర్నలులీర్చి లిమా సాంతయున తలపడి ఒక కందమును చొరగలిగిరి. కాని ఆకందమునుండి నాడుతక్షణ మేతకమబడిరి ఆయుధము కెంజములు మాత్రము వారి స్వాధీనుల నుండెను. వాస్తవము ముఖ్యముగా లింగుకెల్ల. సాగ్నర్ల జమేలు సాంతయులను ఈకొండల కడుకు నన్న భాగమునకు శత్రువులు తీరముగ పోరిరి. కాని వారు పూర్తిగా కోడిపోయిరి. వారిలో చాలమంది హతులైరి ఒక భాగమున నే ౧౦౦ జర్నలుల శత్రుములు తీరకంచెలక ప్రేలాడుచుండెను

గుమ్మా

బాల్టిక్ జుల్గాలో జర్నలీవారుముందునకుబోవుట.

లండను ఆగస్టు 6:—ఆంధ్రప్రదేశ్-కూర్గాడుకందు జర్నలీవారి యాశ్వికులు కొంత ముందుకు వెళ్లిరి. వారుబగ్ నమల మధ్యను బహు తీవ్రముగు పోరాటము జరుగుచున్నది. రష్యావారు ముఖ్యముగా రోషాకు తూర్పునందు బహువైశ్వముగ ప్రతికారముల సేయుచున్నారు.

ఇవాంగరాడ్ కర్త సిలిగతులు మారలేదు. ఇంకను త్వరమునందు జనలోమాకే క్లిసు గారింకను రష్యావారిత్రివికోధమునుండి బతుకొడినట్లుగవడము కోవోకకు నైరుతివన్నట్లాడి మీరువరకును మరయ్యాకులువచ్చిరి. కోవోకర్త రష్యావారు మాతనస్థానముల చేరిరి. అని బెర్లిన్ ప్రకటనమువలన తెలియుచున్నది.

వార్తాయొంకను రష్యావారి వశముననే యుండుట

లండను ఆగస్టు 6:—వెట్రోగ్రాదు-ఇచ్చటి ప్రకటనమునందు వార్తా శత్రుస్వాధీనయ్యెనని తెలుపబడలేదు వార్తాకు పడమటనున్న బాటమిడి బ్లాసికిదక్షిణమున ఆగస్టు 4 తేదీ రష్యావారు జర్నలీవారిని వెనుకకునొట్టిరి. విశేషవస్త్రము కలిగిన శత్రువులు మండలికల దమలవరకు వచ్చిరి. కాని యిచ్చట రష్యావారి తుపాకీవేటులవలన విడిచిపోయిరి. ఇవాంగరాడ్ జిల్లాలోనున్న రష్యావారు తొందరగలుగకుండ విన్మ్యాలానది దాపలియొడ్డనకు బోయిరి. వారు వంతెనలకు ధ్వంసము చేసిపోయిరి. మూడవతేదీ సాయంకాలమునందు విన్మ్యాలా ఒగ్ నదులమధ్య రష్యావారు జర్నలీవారిని వెనుకకునొట్టిరి. ప్రత్యేకస్థలములందు యిట్టిజయములు గలుగుటవలనను రష్యావారి కొంతమాత్రము శత్రువులదరుమటలను ఒగ్ నది యవలనున్న తమ నుండి స్థానములను రష్యావారు ముగ్గీతముగ జేరగలిగిరి. వారుముఖమునందు లోంబావై ప్రును ఆస్ట్రాలెంకాకో గోజాకోముఖమున ఆస్ట్రాలెంకాపు బాట వెంబడిని జర్నలీవారసంఖ్యాకములుగ వైశ్వములగుర్తుకొని వెంబడుచున్నారు.

రష్యావారు విన్మ్యాలాను దాటి వెనుకకుబోవుట.

లండను ఆగస్టు 6:—వెట్రోగ్రాదు-మొత్తముమీద సిలిగతుల కనుసరించి వార్తాకు పడమటనున్న నైసివలను విన్మ్యాలానది దాపలిగట్టునకు బోవలసినదని యుత్తరపు జేసితిమి. వీరు వంతెనల నన్నిటిని ధ్వంసముజేసి వారి నియమిత మాతనస్థానమునకు ఆగస్టు 6-న తేరి యువమున రి గంటలకు పోయి జేరిరి. అని కొంతమువారు తెలిపిరి.

రష్యావారు వార్తాను వదిలిపోవుట.

లండను ఆగస్టు 7:—వెట్రోగ్రాదు—జర్నలీమెక నదులకు మధ్యను జర్నలీవారి ఆగస్టు 6 తేదీ రష్యావారు వెనుకకు నొట్టిరి. బుధవారమునాటిరాత్రి ఈరు గురువారమునాటిదినమునను వారునొట్టి వెంబలిగట్టున గోజాకోనుండి యు ఆస్ట్రాలెంకానుండియు ఆస్ట్రాలెంకాపు బాటలవెంబడి సమయమతి సంకులముగ జరిగెను. రష్యావారి తీవ్రముగ ప్రతికారముల సాగ్నర్ల కి కాదుమైల్లమారడము శత్రువుల నిలిపివేసిరి. రష్యావారు కొన్ని కందలములని ఫ్రైడిలకు బట్టకొనిరి ఇవో పోకతి తీవ్రముగ జరుగుచున్నది. రష్యావారు దాపలిగట్టునకు పోయివచ్చుటనుండి విన్మ్యాలానది మధ్యమున కొంతముగ

చున్నది. శత్రువులు ఫిరంగులబాదు జేసి నాశనముజేయుటకు టుటై రష్యావారు వార్తాను వదిలి వెళ్లిపోయిరి. వార్తా ఇవాంగరాడ్ లమధ్య మెట్టివిట్టి జిల్లాలో శత్రువులు యెక్కువభాగమును వశపరచుకొనిరి. విన్మ్యాలా ఒగ్ నదుల మధ్య ఆగస్టు 6 తేదీ రి గి కందు ధ్వంసం దిరు వారుల వారును వెంబడియక పోరిరి. శత్రువులు తమ ఫిరంగుల నన్నిటిని నొక్కచోటికి గురివెట్టి ప్రయోగించిరి. కావున రష్యావారు త్వర ముఖముగ కొంచెము వెనుకకు పోయిరి. ఆస్ట్రాలెంకాను రాదు శత్రువుల దరుముచుంటిమనియు విన్మ్యాలా ఒగ్ నదుల మధ్య పోరాటము జరుగుచున్న వనియు ప్రకటించిరి. అని బ్రెజిలింప బడెను.

లండను ఆగస్టు 6:—వెట్రోగ్రాదు-సిలిగతుల లగాయితు జర్నలీ వారు చాలాగు పర్యాకుములు బ్రతుక్కించి చివరకు వార్తాను జెట్టిరి కాని యిందులకై వారు మూడు మాసములు బోర వలసినవైరు. ఇందు జర్నలీ వారికి విశేష వస్త్రముకలుగుటయే గాక పోలాండునందలిపరిస్థితి మొత్తముమీద ముఖ్యమొందలేదు. ఇంతిరుగాక పశ్చిమముందు మిత్రముడలివారికి విశ్రాంతివచ్చెను. ఈ విశ్రాంతి మూలమున వార్తాగర్తజర్నలీ వారికి గలిగిన విజయము కన్న వెళ్ళుకుగ కంగ్రామువర్గనసానమును తెల్ప గలుగు బ్రతుక్కినల సేకపుటకు మిత్రముడలికకకాళము గలిగెను. ఈ నగరము శత్రువులకు జిమ్మట రష్యావారి కొక పెద్ద బెప్పు చురుటకు సూర్యులులేకు రష్యావడపటి భాగమునందున్న సాంగ్రామిక పర్యాయలకుందు స్థలములలో స్వల్ప విజయము వచ్చెను. ఇంతిరుగాక నిచ్చటకుండి రష్యావారి వైశ్వము:కు నరకరాలయ్యెడివి ఈ నగరమిదివరకు శత్రుములగు దుర్గములలో మొదటి రకమనియు ఇకాంగరాడ్ కు నిది యుగలసి! విన్మ్యాలానది గాపాడుచున్నవనియు ననుకొనుచుండెడివారు. ఈ నగరములోపల విన్మ్యాలాను దాపలిగట్టు నున్న దుర్గములైనందుగాక నగరమున క్లిరల విన్మ్యాలా వెంబడి భాగమున 10 దుర్గములను విన్మ్యాలా దాపలిభాగమున 7 దుర్గములను గలవు. ఇవన్నియు నగరమున కైదుమైళ్లలోపు ననే యుండును. ఈ నగరమిప్పుడాధునిక యంత్రముల వాత బడచున్నది ఈ కొలమువలన రష్యావారు నగరమును విడిచి యుండురు. ఈ దుర్గమునందు మొత్తము మీద 1400 ఫిరంగులుగలవని తెల్పుచురు. ఈ ఫిరంగులుగాని మరయే పదార్థములు గాని జర్నలీ వారికి జిక్కినవలకు దుర్గము. ఈ దుర్గము వశమైందులకు జర్నలీవారు తక్కువముల గావించిరి. కాని కొల్ల గొన ద్రవ్యమును, పట్టు కొనిన ఫ్రైడిలను, వివరము గడింపకుండుటచే జరుల కాశాధిం గము కలిగెనని ఆంధ్రప్రదేశ్ నుండి వచ్చిన లింతులవలన జేయచున్నది. సాంగ్రామిక ప్రాయముఖ్యము గలిగిన యోధువులు శత్రువులకు జిక్కినారుకు రష్యావారు చిరిగిరి వెనుకకు నడచిరి యున్న విషయముల వలన జేటపడుచున్నది. జర్నలీవక్రరత్తిగా రీవార్తను చక్రవర్తిని గాంకి తెలిపాడువ్వగా తెలిపిరి. మెంటగే యామె యా వర్తమానమును గ్రొమ్మకుబుడ్డవై భటుల పంపి నగరమునకు చాటింపుచి బెర్లిన్ లో సేనానిగనున్న జనరల్ కెన్సిలు గారి కుత్తరపుజేసెను. వారు నగరమిగుల మెంబడి యెరుచు బోయిరి. ప్రజలతృప్త్యానమును జూపిరి. ఇయ్యది కర్తవ్యతీతము సాము రిక్షకభటుల గొగలియు కొనిరి. జరులు జాతీయకర్తవ్యమును బాదవోడిరి విద్యాలయముల మూసిరి. జేనాలములందు గంటలు మ్రోగెను గృహములు బావుటాలలో నలంకరింప బడెను. వార్తాపత్రికలు ప్రత్యేక ముద్రణములను వీధులలో వైచిరి. ఈ పత్రికలకై జరులు వెకలాపడిరి. ఇంతవరకును బడేయూ రాకొమరు దగు లియోపాల్డుగూర్చి శత్రుప్రకటనములం దుండెడిదెగాను. జనరల్ మాకెకే సేకాగారు వార్తాను ప్రజే సంపదసియుండెను. కాని యీ పోరునందు బడేయూ వార్తాగర్త నవ్వులుల కొంచుకు వారికి సంతృప్తిగముగ నుండుటకై లియోపాల్డు రాకొమరుని సేనానిగ జేసిరి.

రష్యావారి యభిప్రాయము.

లండను ఆగస్టు 6:—వెట్రోగ్రాదు. వార్తాను విడిచి వెట్టుట రష్యావారి మనముల సోపించెనుగాని జరులు గాంచునకు యుద్ధము చేయు నిష్పత్తియును నై సంకటి బలమగునదిగ జేసెనని అందరు ఏకకంఠముగ తమ యభిప్రాయము విచ్చిరి. రెవ్ ఆను వార్తాపత్రిక యిట్లు ప్రకటించెను. “వైశ్వములు భంగ మొందకుండుకంతి కాలము మూడు ధనుకార బాములేను” రష్యాకు ప్రాజాస్థానమును కడుగజేయటకు జర్నలీవారు తమకేక్రవృత్తువుచున్నారని బోస్నోవెజ్కోలో తెలియజేయుచుండిరి. కొన్ని జాతీయ సమస్యల వదులకొని,

కాలికట్టు ఆగస్టు 7:—గవ్వలోనున్న శాస్త్రులనుదనము వారి భిక్షుబాతీయవచుక ప్రదర్శనకాలము భరతఖండవిషయకమున భాగమునకు సంబంధించిన సమాచారమును గ్రహించుటకును మచ్చలను సంపాదించుటకును ప్రాప్తే సగు మోర్పున, త్రుగారును భాగ్యమును హిందూదేశమునకు వచ్చిరి. వీరు చాలశ్రమపడి పరిశ్రమమున్నగు ఆ ప్రదర్శనకాలము నొక్కొక్కదేశమున కొక్కొక్క భాగము గలదు. ఇప్పటి బారుగారు యువరాజుగా నున్న పును హిందూదేశమునకు వచ్చి జెల్గిరి. వారి ప్రార్థనముననే హిందూదేశ భాగమున చాల శ్రద్ధ పుచ్చుకొనబడుచున్నది. హిందూదేశమందలి స్త్రీలసాంఘికస్థితివి బాగుగా గ్రహించుటకొక స్త్రీవిగూడపంపుట యావశ్యకమని వారు నిశ్చయించిరి. యధార్థంభమునకు పూర్వమే యీ దంపతులు బయలుదేరిరి. సింహళమున నొకవత్సరము గడిపిరి. కోరినపనుల జరుపుటకున కావలసిన సరుకులనును వెల్తుగ్రథున కంపునకును ఏకంటున నిలుమించిరి. భార్య భర్తలు పనులకు పంపుకొనిదేమున్ను వారు భర్తద్రావిడాంధ్రభాషల నభ్యసించెను. భాగ్యవశయాశభాషనభ్యసించుచున్నచే, నగలు ఇండ్లలో నాడు సాక్షములు మున్నగు పరికరములను వస్త్రములను వారు కొనుచున్నారు. వారు ఆటలను ఉత్సవములను స్వయముగామాది ప్రజలను మరెసాంఘిక విషయములందగల ఆచారవ్యవహారములను విశ్వాసములను పూర్తిగా గ్రహించుచున్నారు. మరెవిషయమును తత్త్వనిదమునను భర్త ప్రత్యేకముగ గ్రహించుచుండ గృహసంబంధములగు శిశువులను భార్యగ్రహించుచున్నది దీనివలనక్రమముగారవ్యహిందూదేశములకు వ్యాపారము జరుగుట కవకాశమేర్పడగలదు. కాని వీరిపని కేవలము పరివర్తనంబంధమే. వారిదేశము నొకనగరముండనచ్చును. భార్యను కాలికట్టులోనుంచి ఆయన చెప్ప ప్రతికి వెల్లిరి.

పుణ్యక్షేత్ర సుశీలక సంఘము.

మధుర ఆగస్టు 9:—ఈ సంఘమువారు శుక్రవారము నాడు మునుపకు రామేశ్వరమునకు వచ్చి రామేశ్వర మొక చిన్న ద్వీపపట్టణము జరిగినది. సామంతులగునాయకాదులకు పైదవులు పోయి యుడేశమునం దంటుండెడియు నిటకవచ్చుచుండును. ఇచట నొక మహాదేవస్థానముగలదు. ఈ దేవస్థానమున నాలుగు ప్రధానోత్సవములు జరుగును ఈ ప్రధానోత్సవములకు మితిలేని యాత్రికలు వచ్చుచుండును. రైల్వేవారు చాల ఏర్పాటులను చేసి యాత్రికలకు ఆశ్రయము లేక పోయినచో యాత్రికలకు ధనము అద్దె ఇచ్చి యిచ్చుచుండును. వీరలు బహుశ్యులను బస చేసెదరు. అద్దెకు దొరుకనట్టి యిండ్లు 600౦౫లకు సుతములు ౫ భర్తృకాలకు ౫లకు లోకములకు వారు కొన్ని పాకలను వేయించి యున్నారు. ఇచట నీటి ఇబ్బంది ముఖ్యమైనది దేవాలయములలో నున్న చూతులే ముఖ్యధారములుగా నున్నవి. 2 మైళ్ళదూరమున నొకజలాశయమున్నది. అచటనుండి నీటిని తెప్పించి విధానము దొరతనమువారి ఆలోచనకొన్నది. పట్టణముయొక్క పాకలవ్యయము బాగుగా నుండెనని మీతము దీని చక్కబరుచుచు విధాన మిటీవలనే దొరతనమువారికి నామోంబడినది దీని గూర్చి పనులు మరుగుగా జరుగుచున్నవి త్వరలో ప్రతిబంధములను గెలుచు లేవదలవలె. మరొకటికాల్యల ఏర్పాటులేదు. ఇనుక భూమి యగుటచే వాననీరు నిలువదు. లోకముబోధనాకు ఒక వైద్యశాలకు కలరా ప్లేగ పాకలను ఏర్పరచి యున్నారు. సంఘమువారు చెరువులను నూతులను సత్రిములను భర్తృకాలను చూచి వీరిలో కొన్ని చాల పరిశుభ్రముగా నుంచబడినవి. కొన్ని రోగ కుండలేదు సామంతులమున వారు కొందరి ప్రశ్నించినది అద్దెల కిచ్చువారు తమ యిండ్లకు పరిశుభ్రముగా నుంచుచున్నారో లేదో పరీక్షించుటకు వీలులేకుండ నున్నదని చెప్పబడినది. ఇట్లదైవికమృత్యువారు రై సెన్నును పొందలేని ఏర్పరచినపు డిది సాధ్యమగునని నూచింపబడినది. అప్పుడప్పుడు కలరావ్యాధి సోకుచుండును. అట్టిరోగులను బోల్చుట కారాధారములేదు. రైలుస్టేషనులో ఎప్పుడును జముతులనుగ నుండును గాన టిక్కెట్టుదొరకుట ఒహుకప్తముగా నుండును గాన టిక్కెట్టుధ్యయన ముయొకచోట టిక్కెట్టు కిచ్చు ఏర్పాటుచేయుట చాల కుదరదు. రామేశ్వరమునుండి ధనమోహిటికైరైల్వేలోను ౪౪ మార్పుబడతెను. వానవటికి తీసుకొని కల్లుకు ప్రశ్నించుచు నమ్మకమైన వారిని పాము మిగ్గులెను. వానపేర్లు నమోదు చేయువడలెను అని ప్రశ్నింపబడిన వారు చెప్పిరి. పామువారు మరునాడు ధనమోహిటికి వెళ్లి అచటి ప్రాంతాలను స్నానముల చేయుచు కూలీలగుడికి ను రైలుస్టేషనును చూచిరి.

దసరా ప్రదర్శనములు.

బెంగళూరు ఈ సంవత్సరమున దసరాపర్యాయముక వ్యవసాయక ప్రదర్శనములు జరుపబడవని దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

బొంబాయి.

యుద్ధరంగమునకు పోవుట.

పూనా ఆగస్టు 7:—3 వైద్యసహాయ సాగువు మోటారు బండిలను, 4 అనుచరులతోను జమ్ ఖాడి నాయకుల సేన సర్ పరక గా మ్మ రావుభా సాహెబ్ గారు కొలదికాలమున నె యుద్ధభూమికి వెడలి యున్నారు. యుద్ధరంగమునకు స్వయముగ వెళ్లుట కంగీకరించిన సంస్థానాధిపతులగు బ్రాహ్మణులలో వీరే మొదటివారు.

హిక్ గారు "సేవాసదనము"ను జూడలేదు.

పూనా ఆగస్టు 7:—హిక్ గారు సేవాసదనమును వెళ్లిరి. ఐసెన్. రెనెడి, దేవధర, రవునాద్దర్ గా. ధూ. మున్నవారీ వరునకు స్వాగతి మొసేగిరి. ఈయనకు అన్నతరంగులు చూపింపబడెను "సేవాసదనము"నకు స్వంతమందిరము జరపడినది. ఈయనకు సంతకములను అర్పించుట తగినంతసామ్య చిక్కలేదు. అనునంత మీయనకు వివాదము నొందించెను. తమ సాధ్యమైనంత సహాయము చేయుచునని వీరువాదము మొనరించిరి.

పూనా ఆగస్టు 7:—దొరతనమువారి మందిరమున, శ్రీ గవర్నరు యాత్రికము గొనుచున్న మానీయలగు హిక్ గారు "నూతన మరాటి విద్యాలయ" భవనముల తినిభిచేసిరి. భవనముల వేరుభాగములజూచుచున్న సాయంసమయముననొక యరగంట సేపటల నాగిరి. రెండుసంవత్సరములక్రితము

పునాదిరాయని వేసిన కట్టడము సుతూర్తియై నుదులకు వారు తమసంతకమును తెలియపరచిరి. తాము కనకరచిన యభివృద్ధికి మానేజర్ల సంతకము వారభినందించిరి.

అసోల్ బండరులో జరిగిన హత్యలు.

బొంబాయి ఆగస్టు 6:—విల్కిన్సన్ ఇద్దరిని పిస్తోలుతో కాల్చి తన్ను గూడ కాల్చుకొని చనిపోయెను. వారిద్దరిలో నొకడు పిమ్మట వైద్యశాలలో చనిపోయెను. రెండవవాడుగు ఫారోగూడ వైద్యశాలలో నిన్నరాత్రి చనిపోయెను. ఇకడు విల్కిన్సన్ కులన చంపబడెనని మరణ పంచాయతీలో వ్రాయబడినది.

నగరనిర్మాణ శాసనము.

పూనా ఆగస్టు 7:—నగర నిర్మాణ శాసనమును పూనా నగరమునకు గూడ వర్తింపజేయవలెనని పూనా నగర పాలక సంఘమువారు తీర్మానించిరి. నేడు సాయంకాలమున నగర దారు మహండాము గారియజమాన్యముక్రింద కిరులోస్కరునాటకశాలలో నొకసభ జరిగినది. పాలకసంఘమువారికి వలసినంత భవములేదుగాన ఈ శాసనమున కనుమతింప రాదని దొరతనమువారి గోరువు తీర్మానింప బడెను ఈ విషయమున నుత్తర ప్రత్యుత్తరములను జరుపుట కొక సంఘముగూడ నేర్పరుప బడినది.

జలజీవ జంతు ప్రదర్శనశాల.

బొంబాయిలో నేర్పరచుట.

బొంబాయి ఆగస్టు 7:—బొంబాయిలో నల్లి ప్రదర్శనశాల నేర్పరచుటకు దొరతనము వారికి ౨౪౦౦౦ చెప్పి పురిపాలకుని ప్రదర్శనశాలలోని పద్ధతులను చూచి వచ్చుటకు 1914 నవంబరు నెలలో ఇద్దరువ్యోగులను పంపిరి. ఇప్పుడు స్థల నిర్దేశముచేయుటకొక సంఘము నేర్పరచిరి దీనికి బొంబాయి కలెక్టరుగారభ్యర్థించెను.

బొంబాయి మార్కెట్టు ధరలు.

బొంబాయి ఆగస్టు 7 — బట్టలుచేయు ఖర్చు దిగినది ముప్పదియగుచున్నది. బట్టలు విశేషముగ కొనబడలేదు. అయినను వర్తమాన వాటి ధరలు తగ్గించలేదు. రంగుల విషయమై యిబ్బంది మిక్కిలి అధికమయ్యెను. అందుచేత అన్నిరకముల రంగుబట్టలు విశేష ఖరీదులు కలిగియున్నవి. గోధుమ రంగుబట్టల స్థితి తృప్తికరముగ లేదు.

పంచదార ధర గతవారమునకంటె నున్నది. ప్రజల కది అంత్యంతాశక్త్యముగ గూడ నున్నది. బొంబాయి వేలములలో ధరలు నిలుకడగ నుండలేదు. ఓలచేయూ అను నొక బావా నుండి ౪౦౦౦౦ బస్తాల పంచదార తెచ్చినది. 8౦000 బస్తాలలో రాబోవు పామ కాకొకరకు ప్రజలెవరు చూచుచున్నారు.

రూపాయి క్రయల వ్యాపకము చేయువారలలో సర్ విల్లె లమ్ మెయరు గారియగు క్రెమెండ్ రాయ్ చందు గారి వాటి నుండియు వీరిన తెచ్చి ఎల్లెవ్వరును ఇట్టి విషయమున యూరితిని కనిచేసి యుండలేదు. దేశభక్తితో 5 కోట్ల రూపాయలు రుణమును సమకూర్చునందులకు బాగాళా బొంకి వారికి వీరవందనము లర్పించిరి ఈ నగరములో దేశాలలో ప్రభులను వారికి ప్రజలకు ప్రజ్ఞముగలిగింపబడజేయవలెననుబాధ్యతయేమియులేదు. దొరతనమువారి నోట్లు చెల్లడమే వారి ఉద్దేశము.

గనులలో పంచదారవిధానమును నేర్పుచారాల.

బంగాళము, బీహారు, ఒరిస్సాలకువై పాతకాల్య విషయమై బంగాళాదేశమునకు వారి నుండి గవరంగుము వారి కిట్టిలేఖ వచ్చినది:—ఇక 5 సంవత్సరముల లోపున పాతకాల నేర్పరుచుచు దొరతనము వారు నిశ్చయముగ చెప్పలేదు. పాతకాల నేర్పరించుచునాత సలహా సంఘమువారు నూచించి: రీతినకరంది సాయంకాలపు పాతకాలను నడపింతురనియు, బంగాళము, బీహారు, ఒరిస్సాలలోని అరుగుబాటాల్గుల తరువాత తక్కిన ప్రదేశముల వారి చేరుకొనుట కాజ్ఞయొ సగురుగియు, దొరతనము ఇప్పట్లో ప్రమాదము చేయలేదు. ఇంతేకాక సంఘమువారు చెప్పిన ప్రకారము బాగు పరిశ్రమవారు యూరితగ రీతిని ఆ పాతకాల ఖర్చుల 4 సందర్శనములవరకు భరింపవలెనని వారి నాజ్ఞాపింతురనిగూడ ఇప్పుడుదొరతనమువారు స్పష్టీకరింపలేదు.

మొదటి	రెండవ	మూడవ	మూలము
2-వ	"	82792.	"
3-వ	"	87882.	"
4-వ	"	51889.	"
అటువై ప్రతిపాటున అయిన ఖర్చులలో 1/4 వంతు 70868 రూపాయలు			

బొంకి మోడుగుమాస్తా మరణము

బొంబాయి ఆగస్టు 7 — ఇండియా నామక బొంకిలో నొకగుమాస్తాగా నున్న శామగారు మహాదేవురావును ఒక నాడు అర్ధరాత్రి ౪౪ శంకరుకును దళా ఇబ్బంది అయి వారి ఇంటికి తీసికొని వెళ్లెను. ఇబ్బంది శామగారువై తనిపోని నిందలనుమోపి చాల సామ్యుచ్చిత తప్ప నీవైని కేసుచేసెనని తెదరించెను శామగారు ఆతి:కి విశేష మొత్తమును ప్రామి శాసనోటు వ్రాసెను. ఇరుంతరును యధార్థమాయును ఇబ్బంది గాలపుండి నటుల మోసముచేసెననియును పోలీసు వారు స్థిరపరచిరి తరువాత శామగారు ఒకనూతిలోబడి చనిపోయెను. అత దాతృహత్య చేసికొనెనని ప్రాక్షికులు తీర్మానించిరి

బంగాళము

గ్రామస్తులు తమ గ్రామమును బందిపోయి దారుల బారిబడకుండ కాపాడుట.

బొంబాయి ఆగస్టు 7:—గొండ్డి గ్రామమున ఇంస్పెక్టరు బాబూశర్మచంద్ర ఘోషు గారి నూచనవై నొక గ్రామ రక్షక సంఘ మేర్పరచబడినది ఈ సంఘమునకు ప్రధానోపాధ్యాయులు ల గు బాబూ కైలాస చంద్ర నేను వి. గారభ్యర్థించు గు ఈ పాధ్యాయులు విద్యార్థులను స్పృహద నైతికులగు, మాన్యుల గ్రామస్తులు పరిశీలించుగాను నియోజింపబడిరి. గ్రామము 5 భాగములుగా విభజింపబడినది. వీరు వంతుల ప్రకారము రాత్రులు కావలి గాచుచున్నారు. ఈ సంఘ మేష్టిపిమ్మట దొంగ తనము జరుగ నేలేదు

గోధుమల ఎగుమతి కొంచెము మందగించుట.

కలకత్తా ఆగస్టు 8:—కష్ట పాతము నిశ్చితముగా నుండనందున గతవారములో హిందూదేశమునుండి గోధుమల ఎగుమతి మందగించినది. ఇప్పుడు చాలబోట్ల విస్తారము వాన వరియుట కల న చాలయంది సరకు విక్రయింపవచ్చును. అమెరికాలో వాతావరణము ప్రతి కూలముగా నుండుట వలన నిటీవల గోధుమల ధర బ్రతిమిదేశమున కొద్దిగా పెరిగినది మరల తగ్గుచున్నది. కేంద్రదేశముగ పంట వారుగా నుండుట వలన ముందు నెలలో 28 పౌండును 48 పిల్లింగుల కమ్మ బర నోట్ల వేదవికనమవుచున్నది. క్రిందటి నెలలో 67 పిల్లింగుల కమ్మబడినది క్రిందటి నెలలో 67 పిల్లింగుల ధర యుండెను. ఈ మార్పులను హిందూదేశపు ధరలగూడమార గలవలె.

తూర్పుబంగాళములోని దుస్థితి.

కలకత్తా ఆగస్టు 8:—ఇటీవల ఫక్రాబాద్ జరిగిన శాసన సభలో తూర్పుబంగాళములోని దుస్థితిగూర్చి బీన్సన్ టెలు గారు వడివిన విషయములను ఖండించుచు కాకాహలీ బాధా నివారక సంఘ కార్యదర్శి క్రిందలొక ద్వీపవ్యాప మిటుల వ్రాసెను. బీన్సన్ గారును నావలీలోను దుస్థితి తాత్కాలికమనియు ఎవరకు సరిపోలేదనియు దొరతనమువారు నెట నె ఆరుకొనిరినియు పంచాయతుల ఆధ్యక్షులు దొర తనమువారికి సహకారులుగా నండి చాలా సేన చేసినయు బీన్సన్ టెలుగారు నుడిచిరి. దుస్థితి తాత్కాలిక ముటలను గూర్చి నాక హలీలో నొక టెక్ ప్రజల క్యంతమగు దుస్థితిలో నున్నారు. వీరు దుస్థితి కొంతవరకు మాత్రమే నివారణ మొనర్చి మేము ఖండితముగా దొరతుట కారాధారములు గలవు. కొద్ది భూములుగల రైతులను భూములులేని కూలీలకును ఉచితముగా కొంత సహాయము చేయబడినది. తృణము మహమ్మీరు వరుట నిశ్చయమే. నాకాహలీ ప్రజలు వెంటనే జాగ్రత్తపడి జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారికి విన్నవిం దినిజనలు ఆసీసరు లొంగుగారు దయాశాలయై సహకారులుగా పోచేసిరిగాన కొంత చచ్చిపోగింపెను గతిగా నుండిన కొంత మంది కిట్టి సంతకు చాలిం ధనసహాయము చేయ. కామేయకులను సందియ ప్రారంభమునందు మేము చేమాకడ లేకుండెను. మరికము కలిగించెను. జీవిత సహాయము చేసిరి. క

5 వ పేజీ తరువాయి

ఇట్టి స్వాగతంక సమయముననే కదా, మానవుల యంత రాత్రి మేల్కావడము, సకాంత ప్రబుంధోపహితం బగుటయు సకలవ్యాధుల దహనమునకేత స్వరూపమును దాల్చుటయు యేటయు సంభవమగును! ఈ విషయము ప్రస్తుతసాంఘిక రాజ్యముల కన్నిటికి నొప్పుచున్నది. సామ్రాజ్యాధికార కార్యజ్ఞానాంధారముఁ దాల్చిన భూమిలకు తత్ స్వోత్పన్న జాతియనుచున్నాడు; తామే నాగరకాజీశములకు మార్గదర్శకులగు ఆచారమును కదలి నారు. ఈ సుహృద్భావము, ఈ సుహృద్భావము, ఇంకను తత్సమాన భావనోపకరములన్నియు నిపుడందఱును శత్రువరము వారివై నాగరికమయచున్నాడు. తమకు గావలయును భాగ్యదర్శములు వ్యాధులు, స్వాతంత్ర్యము అనునవి యెడల మనసగు త్రివిధమున్నది.

స్వవిషయము.

ఏకదాదర్శములు సర్వత్రగౌరవంపబడుట ప్రాచీనమగును. మనకును మధ్యమైయున్నది. అందుచేత నీయాదర్శములు సర్వజనాంగీకారముల జేయుకొంటును మన మింకాగామును కొనసాగింపవలసియున్నది. ఈ సందర్భమున కొన్ని యాదాహరణలనిచ్చుట సమంజసము. స్వయం ప్రకటించుకొనుట రాజ్యములను తమతటతము స్వతంత్ర్యక్షయగ నుండుటకు భార సర్వసంబంధము. చానికి స్వాతంత్ర్యము చేపట్టిన వరుకును ప్రాగ్భూతికొనుట సర్వసంబంధము. తరువాత రహస్యవిషయముల కాదును. ఫిర్యాదు, పన్నయ, సోలండు, మున్నగు రాష్ట్రములకు రహస్యచేయున్న యాకార్యముల గురించి యిదిగఱకు నేమేమో వినియుంటిమి. వ్యాధుల స్వాతంత్ర్యములను ద్వంద్వదర్శనాంతరము మొన్న మొన్నటికంటె సోలండు రాజ్యస్వాతంత్ర్యమున కలగాని కథనందే. ఇది యెడల సోలండు రాజ్యము యొక్క స్వీయభివృద్ధి ప్రయత్నముల నాదరించి, వారి నూతనోజ్జ్వలమున కణజాచుచున్నది. సంపూర్ణ సోదరభావముతోను, వికసిత హృదయముతోను రహస్యచక్రరేఖలందును ఆస్వాదించుచున్నాడు. సోలండువారు పురజక్షేప్తలయ, స్వీయ పరిపాలనలయ, స్వీయమతోధాతలయ, స్వభావావోదయలయ యలరారు వారు గలరను నమృతము చక్రరేఖ హృదయ ఫలమున నిపుడుక దాల్చిబిచ్చినది. సోలండు స్వాతంత్ర్యము నామోదించుటకు నవసాదించుచున్నదట. నిరర్థజాయమానగు నిట్టి స్వాతంత్ర్య హక్కు ఒకనీతిని బోధించుచున్నది. ప్రపంచమునందు ఆరంగించుచున్న వ్యాధులకై మేల ప్రయత్నింపలకు స్వాతంత్ర్యకారము తనతనము జేయుచున్నది. ఇది యిట్టిరకంకాదును. ఆస్థిమన రాజ్యమునకు లోబడియున్న కొందఱు ఇంటిని నున్న స్వభావముతో నుండి యెడలయున్నాడు. వీరు తిరిగి ఇట్టి రాజ్యములలో జేరవలయును ప్రయత్నించుచున్నాడు ఈ సందర్భము మన దేశమునందు గద్దెయే యెడల బంగళా విభాగము బ్లష్టికమగును. అయితే సమంజసము మాట్లాడి పరిభ్రమ ముదేశమునందు తేరి సర్వసంబంధము నిభజిత ఇంటియనల మాతృదేశ సమోదయ జేయుకొంటు మున్నందులమునను ముద్దపడే గొప్పగాదు. కావున నీవిషయమున జెప్పబడిన వ్యవస్థాపనల నెలకొల్పబడెనని ఇంగ్లాండును నాడు సామ్రాజ్యదేశమున స్వాతంత్ర్యమును కలిపించిన మొదట, ఈ సోమ వలకు ఆ దేశము తన భార్యగృహము అనిచిన్నముగా వాదించుచున్నది. నీ గ్రోలయన, ఇండియనులందు మహమ్మదీయులందు, అతియెక్కువ ప్రాంతి వ్యాధుల ప్రయోజనములు, నొప్పుకొనిచేరి, వారికి సజ్జాచిహితముగా ప్రాప్తి సోమోక్షులన్నియు జాతీయ విక్షేప తనందహసంబునున్నది ఇంతియేకాని, సమయమున కొంతవరకు యాదర్శములనుండి మరలుట గాని, వారిని నడిపించుటగాని నానికేవలము గుంటుతోనే సోనిచ్చి, యొక్క కోరికయందే ఆచారములు నడిపించుట నెరగదు. ఈ కారణముననే ఇంగ్లాండు కారమును జరిపిచూచిన స్వామి సరిహద్దుగాని తెలుపుచు జాతీయ తేజముచే నాకర్షించబడి ప్రాప్తిదేశ పాలితులకుట నానగుయింతు! ఇంగ్లాండు ప్రభు నాడును. ఇంగ్లాండు అమెరికా నెలపును సర్వోపగమమునందు జెప్పిన లాభములేదు. జ్యోతు దుగ్ధానను. జ్యోతు "వల్లూరు" (అనగా జర్మనుల అసాంభావము) ఇంగ్లాండును గూడ కొంచెముంటి

నది. కాని ఆంగ్లేయ హృదయము మాత్ర మెప్పుడు నిష్కళంకమున యుండెను సుఖాంధారమును మాత్రము అసాంభావనావేళను నొందెను ఈ యావేళను ఆతర్వము నకు గూడ, హృదయ రంగమునకు గూడ వ్యాపింపఁజేయఁ దగిన కొందఱు ప్రభుపడితిమి కాని యీ యుద్ధ మట్టి భ్రమను సారవోలి సంఘోపరి భాగమునకు నొక మంచి మందుగ వరింపించినది. జర్మను అసాంభావము యొక్క కష్టముల యెదురుకొనెన తరువాత, ఆంగ్లేయులు తమ సామ్రాజ్యాధికారమును కదలుటకు ముగించుకొన్నారు. జర్మనులకును ఆంగ్లేయులకును నొకమాల భేదముకలదు. జర్మనీలో రాజ్యాంగశక్తి వేరు; ప్రజాశక్తి వేరు; వ్యవస్థ వేరు; రాజ్య ప్రభుత్వము వేరు; వ్యవస్థనీతి వేరు; సాంఘిక నీతి వేరు. రాజ్యాంగ పద్ధతుల ప్రకారము రాజ్యాంగానంతరముల ప్రకారము వ్యవస్థల విద్యార్థుల నాది కార్యము లన్నియు జరుగుచున్నవి. వ్యవస్థయొక్క సామాన్యమ హక్కులన్ని రాజ్యాంగతంత్రమువలన గలుగుచున్నది ఇంగ్లాండులో నిలుకాదు. రాజ్యాంగము జేరుగను ప్రజాసంఘము జేరుగను లేవు క్లిష్టనీతియే సాంఘికనీతియును; సామాన్య ప్రజాదర్శములే రాజ్యాంగానంతరములగూడ నొప్పుచున్నది ఈ యుద్ధమధ్యముల గోల్పోవుటకు ఇంగ్లాండు ఇచ్చింపదు. జర్మను రాజ్యాంగ అసాంభావనాదర్శములను హిందూదేశమున ప్రయోగించఁజేయఁగూడ కొందఱు ఒకానొకప్పుడు ఇంగ్లాండునును నుండి ప్రాచీనప్రజాసామ్రాజ్యము జేయును, ప్రాచీన రాజ్యాంగము జేయును నీరు చాటుకొనిరి. హిందూదేశములో నేకవ్యవస్థను రాజ్యాంగవ్యవస్థగాని లేనేలేదని యొక బుద్ధివంతు యువంభావపుడగు కార్యదర్శి యొకడు పాల్గొంటు సభలో మాట్లాడుచు. కాని మునుచేసిన సామాన్యమునలన ప్రేరేపించుకొనెను, తనంతలానే గుర్తించిన వ్యాధులన్నిటికీ నేమి, యిప్పుడు ఇంగ్లాండు తాను ప్రాచీన ప్రజాసామ్రాజ్యము నిరంతరభావికారము బహిరంగముగ త్యజించినది. కార్యదర్శి గు సోలండుతోబాటు మన నైతికమును హోరాహోరీగా జేరుచున్నది బోలెదమన్నాడు నిరపరాధతీక్షణుడు శత్రువును నిర్జించుచున్నాడు మనచరిత్రకాలములో ఇంగ్లాండు రాజ్యము స్వీయసంరక్షణకార్యము మననీతిక సాహాయ్యమును గోరుట కిదియే ప్రభుపర్యాయము. నుతియు; మననీతియు చేయుకట్టి యుద్ధము మరల స్వాతంత్ర్యమును గొనటకుగాని, సరిహద్దు తెగవై కక్షయ గానింప బుడంగుగాని కాదు. వీరి సాహాయ్య మేతరుణమునకు లేకుండిన, స్వాతంత్ర్యదర్శమున. తదర్థమున జేయుచున్న యుద్ధమును గూడ విడుదలకొనవలసి యుండును. కొన్ని సంవత్సరముల పూర్వమే, తమ యిట్టిదేశము యొక్క యువభాగమును పురస్కరించుకొని గ్లాడ్ స్టను గారు సాంఘిక సోదర్య మొక్కటగ పంజుమించుచు ప్రాచీన దేశమును మహాసభ వారికి చెప్పియున్నాడు; (ప్రాప్తి దేశ) యువ దానవలంబున దలి యీ సోదర్య మున్నదే సమయమున్నది. మనము తన కొంత మనయంత్ర మొప్పుల నెలవినియోగించుచున్నామని యాంగ్లేయుల యాతి రాత్రి యున్నదే (గ్రహించినది, కృతజ్ఞతా పూర్వకముగా వారిని జ్ఞప్తింపఁచుచున్నామని సుమం ప్రభుత్వమైన ప్రభుత్వకృతి గాంచుటకు సిద్ధమునకున్నది ఆంగ్లేయభాగ్యములు జేరుట గతమునాన్ని తమకర్మభావమును కట్టించి యున్నాడు; వారిలో కొందఱు తన ప్రాగ్భూతిను బహిరంగముగ నుపసహరించుకొనుచున్నాడు ఈ సోదర్యమును భాగము మ.దైయున్నది. ఇప్పుడు జేరవలయున్న స్వాతంత్ర్యదర్శమును బహిరంగమున కారకములకు కార్యములకు పరిమింపవలసియున్నది ఈ సోదర్యమున ప్రజాసామ్రాజ్యములను నిర్మించవలె; అందుకేనే యీ యాదర్శములను మిత్తము సోనాడు సంవత్సరమున ఆంగ్లేయ దేశమున కొత్తగా పాపము పరచెననియు, మనము మరల రాత్రియగు ఇంగ్లాండును తోడ్కొనినది నేమి మిగుల చేయుచున్నామని అప్పుడొకటి దానిని చూపవలెనందును. నికరంగాయ మీ యాదర్శముల మనసోపాదముల ముగా కార్యముగ పంజుమించి నిర్మించవలె, (బ్రిటీషు సామ్రాజ్య మాయాదర్శములను హిందూదేశము, నిరంతరం జేరవలెను)

స్వాతంత్ర్య దర్శనము మూతమే.

దీని కనుగొనుట. స్వాతంత్ర్యమును భక్తిమన సంరక్షించు నిమిత్తము జరుగుచున్న యుద్ధమును జరుపుకొనుట ముగించవలెనని మన నిష్పితాభిప్రాయమును కట్టించితిమి తీర్మానమే యిప్పుడు మీచే నామోదించబడవలసి

యున్నది. యుద్ధమున విచ్ఛిన్నము జాతు సందర్భమున తోడ్పడెదమని నాగ్రామముచేయుట సాధారణవిషయము కాదు; నిరంకారము మిక్కిలసంబంధమైన మహాసమస్య, కనుకనే తీర్మానమునందు కొన్ని విశేషవిధులు మోపించబడినవి. ఈ యుద్ధము, ఒక్కొక్కరి విషయమును అందఱి విషయమును స్వాతంత్ర్య దర్శనముల సంరక్షణము నిమిత్తము మాత్రమే జరుగుచున్నదని వివరించబడినది. హిందూదేశము యొక్క యువ సామ్రాజ్యము యొక్క యువ మానవజాతియొక్క యువ భాగము కొంత పోరాట మవిచ్ఛిన్నముగా కొనసాగవలెను బర్మనీవారుచేసిన వారని కమమములవారు కనుగొనిన మహావ్యభివృద్ధియులకు మనము ప్రతికారము చేయుము, చేయుటకీచ్చుకొనుము. మన విధమైన నిరంధ్రదర్శితోనొకటి అడుగు రావట్లేంపాదనాభిలాష లేదు; వర్తమానములయు లేదు; వాస్తవము; నేనిధమైన వస్తువంత దభివృద్ధికై యాసలేదు, ప్రతిభయు నగుమాత్రము ముచ్చేళమును లేదు. మన మభ్యుద్దేశము అసహజ మగు ఆంగ్లేయ సామ్రాజ్యాధికారుల యసాంభావమును నిర్జించుటయే జర్మనీ దోగతి పాటుచేయుటలన అసహజమైన యాంగ్లేయ సామ్రాజ్యాధికారుల సుహృద్భావము ప్రబలుతు. ఈ సామ్రాజ్యము మానవ సోదర్యతనము నిగారింది యాంగ్లేయ సాంకారమును కట్టించేయును. ఇంగ్లాండులో ఈ పక్షము వారి యాధిక్యమునల హిందూదేశములో నిరంతరం జాధికార దోష మధికమగును, అందుచేత నీ తీర్మానము ప్రకారము మన మింకాభాగమును పరిత్యజించి కేవలము స్వాతంత్ర్యములను నైమాదర్శముల కొంత అనిచ్చి స్వ యుద్ధవ్యాపకమునకు సమకట్టవలసియున్నది.

పరామరణి ప్రకటనము

లండను ఆగస్టు 9:—సోమ వోమనగున పశ్చిమ భాగమునకు పీఠంబుల యుద్ధములు జరిగినవి. సోమిపశ్చిమముట్టడింపబడినది ఆగ్నేయలో బాబు సోమ మాత్రమే జరిగినది నాస్టేబులులో జర్మనులు మరల లింగ కాపురముట్టడించి గాని తరచుచున్నది

రిస్కానాది ప్రకటనము.

లండను ఆగస్టు 9:—వెల్ట్రగు అధికార లిటుల ప్రకటించిరి. రీగాసాతమున మేము ద్వివాకకర ఆచరుల మధ్యనుండి తప్పువును తలమితిమి కొనకొనిదగు ఆయు సమ్యుహిదను కతువులు ౬౯ ఆగ్నేయ తలపడగా మేము తలమితిమి. మరనాకు వారు తలపడలేదు నామా స్వాతంత్ర్యమున కేతువులు తీర్చియు గా సోమ మున్నాడు. లోమ్మా ఒకట్ర సాంకముగూడ గొప్పనేల సోమమున్నది. నీనెజాకు పశ్చిమముగూడ సోమజరిగినది మేము అనేకం దలమందిన పట్టుకొంటిమి బంగుల ఎదురుతట్టుగూడ మేము కత్తువులకు కట్టికలిగించితిమి

డాక్టరు తిరునెక్కల స్వామి నాయుకుగారి మరణము బహంపుము ఆగస్టు 9:—డాక్టరు సి. తిరునెక్కల స్వామి నాయుకుగారు 5 నోవంబరున కల్లనా ముపునల వాడపడుచు నిన్ను గాతి చనిపోయి

సర్ సామ్రాజ్యము గారు

బొంబాయి ఆగస్టు 8:—సర్ సామ్రాజ్యముగారికి చాలబుబ్బురేగినదయ్యు మొయిస్సేయరు బురుజుల సెప్పుట కొద్దిగానున్నది గిరిగిందుక లండను లండి యొక ఆసో సాకమును వెళ్ళియు తెలిసినది.

రుగింబి విరాళము.

బొంబాయి ఆగస్టు 9:—గరు గాన్త మహారాజుగారు బొంబాయి యుద్ధధి శ్రేణి కాపురము 6300 లు విరాళ మిచ్చిరి.

పోలీసు నాల్గవ వార్తాపత్రికా కార్యకర్తలమును

అంతరంగ ఆగస్టు 8:—అంతరంగ పత్రికా కార్యకర్తలమునకు కాళ్ళెక్కునమును పోలీసువారు పరిశోధించిరి. ఇది మార్కెట్ కొంత గాత్రము కలిగించెను ఆగ్నేయ పోలీస్ అనుచుపత్రిక లాల్సాని యొక ఆంధ్రమును సోమించుచుండెను. లాల్సా గాజ్ పోల్ అంతరంగ పత్రిక విషయమైన కక్షలతోముల చక్కచేయుచుండెను. ఈ పత్రికను లాల్సాని 2000 రూపాయలను దొంగిలుచువారు తమ స్వాధీనముచేసుకొను గని కరమునకు తెలియజేయుడెను తరువాత "మహాపత్రి" కార్యకర్తలమును సోమి పోలీసువారు పత్రిక ప్రతుల కొన్నింటి దీనుకొనిరి. ఈ పత్రికలోనున్న వ్యాసముల గూర్చి "నెస్ ఆఫ్" ననుసరించిన చరిత్రచేయుడెను. ఈ పత్రికలోనే ప్రయింప బడి, మరియొక వ్యాసముల గూర్చి సంపాదకుడు మేనేజరు సోలీసు ప్రేమకు యీ సాయుకాలము రా ననుభావులైరి.

TELEGRAMS.

EAST BENGAL.

Heavy Rain at Darjeeling.

DARJEELING, August 8

Darjeeling which has had more than its complement of rain during the last three weeks was subjected to an abnormal fall last night which caused some damages. Part of the grounds attached to the volunteer head quarters was carried away at the early hours of the morning and has completely buried the stables of the Northern Bengal Mounted Rifles which was a stone structure and killed five out of nine horses stabled therein. Four animals and two syces who were in the building had most miraculous escape. Apparently the rainfall has effected the station as a whole. The reveinment wall of the Chinese Club has been carried away. Other minor damages have been also reported.

Villagers Defend their Village

From Dacoits and Thieves.

BARISAL, August 7.

A Village defence committee with Babu Kailash Chandra Sen B. A. Head Master, as President and teachers and students as volunteers and respectable villagers as supervisors has been formed in the village of Gournadi at the instance of the Inspector Babu Sarat Chandra Chosh. The village has been divided into five blocks and they keep watch by turn at night. The result has been very satisfactory. There was no case of theft since the formation of this committee.

Distress in East Bengal.

Mr. Beatson Bell's Statements Rebutted

CALCUTTA, August 6

With reference to the statement made at the last meeting of the Bengal Legislative Council at Dacca by Mr. Beatson Bell on the distress in Eastern Bengal, the Secretary of Noakhali Central Relief Committee addressed a long communication to the Press in the course of which he writes - We cannot fully agree with the statement of Mr Beatson Bell when he says that the distress in Tippera and Noakhali is of a temporary nature and that no cases of death have occurred and the situation has been well dealt with by Government, particularly by the co-operation of the President of the Panchnayats. As to the temporary nature of distress here in Noakhali we may say with a certain degree of authority that acute distress of a class of people has been only partially met. What we mean to say is this that the lower fringe of cultivators and landless labourers have been given some gratuitous relief. Of course it is a good deal. Noakhali public has taken timely precaution and the District Magistrate was approached and after a good deal of discussion and owing to the kind and prompt care of Mr Lang, our Divisional Commissioner, we had got some money enough only for keeping a batch of people from actual death. This much is good no doubt, but surely at the beginning we had not money enough for our purpose. But it must be remembered that the great bulk of the people who have been affected by the slump in the jute market have been left untouched. The severe contraction of credit which is the special feature of the present distress in this district and which has affected all class of people has not been dealt with sufficiently.

SOUTH INDIA.

The Tour of the Commerce Member.

SIMLA, August 7.

The Hon Sir William Clark, Commerce Member, leaves Calcutta to-day and arrives at Madras on Monday the 9th instant. Leaving Madras on the following day he will be at Ootacamund between the 11th and 15th. He will reach Delhi on the 18th and Simla on the 19th instant.

A RUSSIAN WIFE AND HUSBAND.

Studying Indian Social Conditions.

Learn the Vernacular.

CALCUTTA, August 7.

Professor and Mrs Meerwarth who have come to India on an expedition to collect specimens and information for the Indian section of the Lthmographic Museum of the Russian Academy of Science have been very busy here. The museum has different sciences for different parts of the world and it is interesting that the Indian Section owes its development to the interest taken by the present Czar who travelled India when he was to the throne. The Academy realised the necessity of a lady to accompany the professor who chose to work in the East owing to the social condition of women here. The couple left Russia before the war, have been in Ceylon for a year, have appointed agents in Ceylon to execute orders and despatch materials to Petrograd. The husband and wife divide work between them. The husband learnt Tamil, Telugu, while the wife is learning Malayalam. They are placing orders for specimens of jewellery, household utensils, costumes etc. and gathering first-hand information of social, religious customs and beliefs, witnessing the ceremonies and games. The husband devotes chiefly to religion and philosophy, the wife to conditions of home life. The museum may help trade relations between Russia and India in due course, but the work of the Meerwarths is purely academic. They may spend a year in India. The professor left for Madras leaving his wife at Calcutta.

Death of a Doctor.

BIRMINGHAM, August 9.

Dr C Tiruvankataswami Naidu died last night of rheumatic attack which lasted for five days. He settled here more than twenty years ago from Madras and commanded good zamindari practice. Single-handed he organised the Industrial Exhibition Conference and identified himself with all public movements.

TELEGRAMS.

The Pilgrims Committee.

VISIT TO RAMESWARAM.

Water Supply the Chief Difficulty.

MADURA, August 6

The Pilgrim Committee initiated by the Government of India reached Rameswaram on Friday morning. Rameswaram is a small island town with a resident population of about 8,500. It is considered to be a very sacred place of pilgrimage in India and is visited by hundreds of Hindu pilgrims from all parts of the country all the year round. There is a great temple here which celebrates four important festivals which attract enormously large crowds of people. The Railway Company have made improved facilities for travel and very little delay is felt in the transportation of passengers in this place. The poorer of the pilgrims camp in the open and the richer occupy the lodging houses. There are as many as 600 of such houses besides a number of Chatrams and Dharmasalas of private charity and waiting sheds constructed and maintained out of the funds of the Local Board. Scarcity of water supply is the greatest of problems here that has not found a solution. The chief source of drinking water supply are a few wells in the temple premises. There is a scheme for extending the supply from a place two miles away and it is pending consideration with the Government. The sanitation of the place cannot be said to be quite satisfactory. A scheme to provide better sanitation by opening up conservancy lanes and introducing private scavenging system has been sanctioned by Government recently. The work in connection with this is rapidly progressing and it will not be very long before each house is provided with a latrine. There is no drainage system here. The soil being sandy sewage water does not stagnate. The Local Board maintains a hospital, cholera and plague sheds. The Committee in the morning inspected the several places of interest here including tanks, wells, Choultries and Dharmasalas some of which are kept sanitarily while others indifferently. In the evening they held an enquiry Messrs. P. Rama Iyengar, Sultan Mahamed Marakayar, Pope Doraiswami and a few Purohites were examined. The difficulty experienced by the local authorities in the inspection of the private lodging houses with a view to see them kept in a sanitary condition was brought to the notice of the committee. It was suggested that the owners of these buildings should be asked to obtain licenses from the authorities who may then have an effective control on them. Cases of attacks of cholera now and then occurred but there was no means tracing it. The pilgrims feel much difficulty in getting tickets at the Railway station as there is always a rush and it is suggested that a branch booking office may be opened in the heart of the town. The witnesses represented that timings of the train service between Rameswaram and Danushkodi should be altered to suit the convenience of the pilgrims and the agents of the purohites who act as guides should be men of good character and should be registered. The Committee visited next day Danushkodi and inspected the waiting sheds, which were mostly thatched ones, the bathing ghat, the railway station premises and the coolie camps.

Weather Report.

SIMLA, August 7.

All India weather messages of to-day report that the depression has disappeared. Rainfall has extended into the south-east Punjab and north Rajputana and has increased in Burma and Assam, but in the rest of the country only local showers have occurred. Rainfall has been nearly general in Assam, Konkan and Malabar, and local in Rajputana and Central India east. A few falls also occurred in Bengal, United Provinces South Hyderabad, Mysore and South-east Madras. The Principal amounts are, Cherrapunji 10 inches, Calcutta, Trivandrum 1 each, Sambalpur 1½. An increase of rain in Bihar and United Provinces is forecasted.

The week's rainfall was 20 percent or more in excess in Lower Burma Orissa, the United Provinces, West Kashmir, Rajputana, East Central India, Berar, the Central Provinces, the Bombay, Deccan, Malabar and the Madras coast north. It was within 20 per cent of the normal in Assam, the Punjab southwest, the Konkan and Hyderabad north and was 20 percent or more in defect in the rest of the country. The rainfall from the 30th April to date is 20 percent or more in defect in the Bay Islands, Orissa, Chota Nagpur, the Punjab, Kashmir, the North-West Frontier Province, Sind, Rajputana and Gujarat and is 20 per cent or more in excess in Upper Burma, Assam, the Bombay, Deccan, Mysore, the Madras Deccan and the Madras Coast north. In the remaining divisions it differs from the normal by less than 20 per cent.

LATEST TELEGRAMS.

The Kaiser Proposes Peace to Russia.

RUSSIA UNWILLING TO AGREE.

LONDON, August 9

PETROGRAD—The "Bourse Gazette" states from an unimpeachable source that the Kaiser made peace overtures to Russia last week through the King of Denmark and that an answer was sent by Russia that there could be no question of peace parleys at present.

The Fortress of Novo Georgievsk.

To be Deferred to the Last

LONDON, August 8

Military experts anticipate that the fortress of Novo Georgievsk will be defended to the last.

Exodus From Riga.

An exodus of 10,000 persons is taking place daily from Riga.

TELEGRAMS.

The Evacuation of Warsaw.

Delay in German Occupation.

LONDON, August 6.

Owing to the destruction of three bridges at Warsaw the Germans are confronted with the task of crossing the Vistula where it is 350 yards broad. The Russians still occupy the suburb of Praga, on the right bank. Surprise has been expressed in Petrograd at the German delay in occupying Warsaw. Some attributed this to the weakening of the strength of the German Armies, but it is now believed that the Germans did not desire to drive the Russians from the Capital, but would have preferred to force them to fight there or to surround them. General von Hindenburg had hoped to drive the Narew Army southwards on top of the Army opposing General Mackensen, but now the Germans may be planning a larger envelopment from the extreme north. Developments are awaited with the keenest interest, as the Germans have 350,000 men towards the Dvina.

War only now beginning in earnest.

Russian military experts to-day emphasise that the war is only now beginning in earnest for Russia. They say that the Allies in the West, with eight months' comparative quiet, have greatly reinforced themselves. The Russian Army understands and highly appreciates the assistance of the Allies, who are providing supplies and sustaining an unexampled blockade of the German coasts.

An American Correspondent's Account.

The thoroughness of the evacuation of Warsaw is proved by the account of an American correspondent who left Warsaw on the 25th July. He says -

On the 13th July the Russian authorities asked the British Consul how many tickets he wanted for the British colony, and the newspapers in Warsaw announced on the 15th July that the evacuation would begin three days later. But before the crowds were hurrying eastward, on thousands of goods wagons, which had been accumulated, fully half of the population was removed, in addition to hundreds of thousands of peasants who had arrived from the country after their homes had been burned and their crops destroyed.

The City and Capital Left Bare.

Practically the entire countryside was swept bare and every scrap of metal was removed, including telegraphs and telephone wires, church bells, and machinery from factories, after the buildings of the latter had been destroyed. All art and antiquarian treasures were sent to Moscow, including the heart of Chopin, which was one of the treasures of the Church of the Holy Cross, and also Municipal and State archives and £3 millions in cash. Warsaw was empty by the 21st July, and not even a wheeled vehicle or horse was left. Tens of thousands of houses had been destroyed, and there was no public water supply, as the pumps had been removed. The Russians left a Polish Civic Committee to administer the town till the entry of the Germans. Many prominent citizens left, as they were reported to be on the German proscription lists. Thousands of Polish refugees had gone into the interior, fearing the excesses of the Austrians and Germans, who accuse the Poles of treachery to the Central European cause.

Stocks of Flour at Ivangorod

The only mention of booty in the German papers hitherto is the statement that large stocks of flour were taken at Ivangorod.

Fires Round Warsaw

German correspondents, telegraphing from a point eight miles from Warsaw, say that the view of the city at dawn on Thursday was awesome. One place was encircled in flames and giant columns of smoke. These are attributed to the burning of the bridges and munitions stores by the Russians.

German Admiration of the Russians.

Russians aviators dropped bombs on the advancing Germans day and night throughout the week.

Russians Aviators at work.

The Germans do not conceal their admiration of the valour of the Russians. Prince Leopold of Bavaria said, in the presence of his Staff, to a captured Russian Colonel - "I admire your troops immensely. They have fought with honour and courage. Neither our numerical superiority nor our numerous Batteries dis-
yēd these brave soldiers who fell gloriously to the last man."

Major Moraht's Enquiry

The comments of German experts are not too enthusiastic. For instance, Major Moraht asks why the chief end of all strategy, namely, the destruction of the enemy fighting power, has been given up for Warsaw.

Conflicting Press Comments

Other papers manifest conflicting views as to the future operations, some saying that Warsaw and Ivangorod will constitute the new base for the continuance of the march eastwards on a broad front, and others that they will make a possible formation of new defensive lines, thereby freeing the troops, probably a million in number, for action in the West.

The German Offensive Eastward.

Russian correspondents anticipate that the German offensive eastward is not yet finished, as enemy forces are now pushing towards Kovel with the object of cutting behind the Brest-Litovsk line. The object of the movements in the north, namely, to threaten to cut the Petrograd line, is also being threatened. The Germans are apparently aiming not so much at Riga, which the Russians are evacuating, but at crossing the Dvina higher up.

Treasures from the Baltic Provinces

Among the treasures sent to Moscow from the Baltic Provinces was a statue of Bismarck, weighing 900 lbs, taken from the Kaiser's East Prussian estate.

Evacuation of Kovno.

A telegram from Copenhagen says that the Russians are preparing to evacuate Kovno. The Governor has already transferred his offices to Novo Alexandrovsk, 700 miles north-east.

యందు దినవర్తంతి.

ఏ లూరు.

ఆ నాటి సామవారము ఏలూరు పుర మందిరమున సలు జడ్జి వి. ఆర్. తప్పస్వామి అధ్యక్షుని ఆధ్వర్యమున యందు వర్తంతి సభ గానివలె జరిగెను.

అగ్రాసవాధిపతిగారు తత్సభ గానింపబడుటకు కారణమును ఇంగ్లాండు దేశము యందున్న చేరుటకు గల హేతువులు తెలియజేసి జగ్జీవీవారి దుష్ప్రవర్తనలను ఖండించుచు చక్కని హక్కులతో సువ్యవస్థించిరి. తరువాత కూర్మావెంటు దెడ్డి నాయకుగారు పురజనుల మనోనిశ్చయము తెలియజేయు తీర్మానమును ఉపసాదించిరి. దీనిని సోమంచి భీమకంఠగారును, ఎస్. వి. తామసుగారును, మునునూరి కొండయ్యగారును, భాటి సాహెబుగారును, సయ్యదు వజీరుద్దీన్ సాహెబుగారును బలపఱచిరి. సభాంత్యమున దొరలను దొరసానులను బాటియత్తనను పాడిరి. సభ సర్వవిధముల జరుగదముగ జరిగెను.

నరసన్న పేట

మాగామపురములలో “కన్నప్ప పేట యూనియన్ కలెజ్” లో నొక సభ జరిగిరి. డెప్యూటీ తాసిల్దార్ అవసరాల జగన్నాధరావుగారు. బి. ఏ. బి. యల్ గారు ఆధిపత్యము వహించి ప్రస్తుతపు చిహ్నములను పుట్టుటకు కారణములు మున్నగునవి గర్భం కందటకును జగ్గంగ బోధపడుటకు కొంతకాలము ముచ్చటించి రాజభక్తి నిష్ఠాభిప్రాయమును పాదించిరి. దీనిని గవర్నమెంటు సర్జెంట్ కిల్లి మార్కనారాయణ నాయకుగారు ఆమోదించిరి. పిదప సర్జెంట్ కిల్లియలగుటల జగన్నాధరంతులు బి. ఏ. గారు బిల్డింగు విజయూ మైన నిష్ఠాభిప్రాయమును పాదించిరి.

బొబ్బిలి.

ఇప్పటివరకు వైకోసా మహాసంగ్రామవర్తంతి సందర్భమున నిన్నటివరకు ప్రాంతమున శ్రీ శివశేఖరములలో నభిషేక ప్రాజ్ఞానాదులు జరుపబడినవి. సాయంకాలము నాలుగుగంటలకు శ్రీ విక్టోరియాపురమందిరమున మహాజనులందరు సమావేశమయిరి. ఆరు పార్వతీపురము దివిజనల ఆధీనము ప్రాయత అభివ్యక్తిపూర్వకముగా సభాధ్యక్షుల వహించుచు సంతాపపు హైమ్యము ప్రధానోపాధ్యాయులు వుమిరి నాలుగుగంటలకు బి. ఏ. గారు కోరి సమావేశమయిరి. వారికి సంతాపమును సంతకములు గా రమకరించిరి. పట్నముగ రక్షితము గ్రహించినవిక హైమ్యముల ద్వారా లాంగ్ రాజ్య ప్రాయశ్చిత్త సాచిత్యములకు కొన్ని భాషాపద్యములను బంగించిరి. పిమ్మట సంతాపానందములు. మోసీ తారామణి గారు గీర్వాణభాషలోను మ. సీతారామణి గారు రాంధ్రభాషలోను వాగ్దాన పద్యములను జదివరి. తరువాత సంతాప దినముగా శ్రీ మత సిక్రీష్ణముల పాత్రలు బి. ఏ. గారు మృదువునకు తెలి నాంగ్ భాషలో జక్కగ నువ్వించిరి. అందు. యూరపు దేశములో బ్రకృతము నడచుచున్నదియు పవిత్రము బాటియ గౌరవ స్వాతంత్ర్య ధర్మరక్షణార్థము ప్రార్థించిరి. తరువాత సంగ్రామమును శ్రీ చక్రవర్తిగారు నడిపించుభారము పూనుటకు ముఖ్య ప్రయోజనములు చెప్పియు సందోక్షానికి భవనరక్షణము, సందేహ నిర్మూలనయు భయము యోగ్యము ను నాయమును ధర్మరక్షణార్థ ప్రార్థనయును నయిన యీ సంగ్రామము పూర్వమున జరుగు గలుగునరకు మిత్రమండలి నారు నడిపించు గావుతమని మనము కోరవలెనయును పాదించిరి. సభ్యుల తీర్మానముగ నామోదించిరి.

రామచంద్రపురము.

ఈ గ్రామమునకు తహసీల్దారు మ. సీతయ్య నాయకుగారు యగ్రాసవాధిపత్యమున నేమనో హైమ్యములలో సభకాడి, “యభ్యర్థము నణగగొట్టుటకై కేవలవ్యాపకములతో యుద్ధమునకు కడగిన యాంగ్లములు తృప్తిపడవలెనని యాశయమునకులగు స్వేచ్ఛాపునక్తులు భూభాగమున నెలకొల్పబడుటకు మిత్రమండలివారికి విజయము కలగగోరి భగవంతుని ప్రార్థించుచు” నొక తీర్మానము చేసికొనిరి. అందు శ్రీయుత సి. కే. గోవిందరావుగారు, దివ దినము పత్రికామధ్యమున తెలియు యుద్ధవార్తలలోని హెచ్చుమొగ్గు విచ్చుమొగ్గులను సువ్యవస్థచేయుచు, పేకలవాక్యములతో జక్కగ బోధించిరి. తరువాత శ్రీయుత దాసన్న

పంతులుగారు జగ్జీవీవారి నికృష్ట వర్తనముల వెల్లడించుచు సభాసభుల నసహ్యపడుటకు చేసిరి. ఆనంతరము శ్రీయుత కే. గంగారాంగారు మిత్రమండలివారి వ్యాపకపాతిత్వము నొక వైపున క్లాఫిండుచు, తమిళపుల యభ్యర్థి బుద్ధిని, ఘోర కృత్యములను వేరొక వైపున నిరసించుచు ఫెర్ ఫెర్ మని పిడుగులు నడుకించు వాగ్దోషానితో కేక భావముతో తీర్మానము నామోదించుటకు సభవారి హెచ్చరించిరి. అనంతర మగ్రాసవాధిపతిగారు యంత్యోపవ్యాస మయినవెనుక తీర్మానమునందరు వివరములను గా నిలువబడి కరతాళములతో నామోదించిరి. తుదకు బాలికాపాఠశాలలో చదువుకొను బాలికలిందరు శ్రీ చక్రవర్తిగారి విజయ సూచకముంగళము పాడగా సభ ముగించిరి.

ఇదే సమయమున నిచ్చటి క్రైస్తవులు మిత్రమండలి వారి విజయమునకై ప్రత్యేకముగా ప్రార్థనలు జరిగిరి.

రాత్రివేళ గ్రామములోని వారందరు దుష్టశిక్షణుల డగు శ్రీ మహాదేవునియాలమునచేరి ప్రార్థించిరి. తత్సమయోచితముగా తాలూకా పోలీసు సబ్ యిన్ స్పెక్టరు ఆప్పల నరసయ్యగారి చాచకకృత్యములకు నొకవారికధయును, వారి భజనములు నిరాటంకముగా సాగినవి.

పెద్దాపురము.

పెద్దాపురములో నందెడి కొందరు మహమ్మదీయులకు ముఖ్యముగా కాపాడిరక్షించుచున్న తమ ప్రభువు బాద్షా గారికి ప్రకృతయుద్ధమందు జయముకలిగి సవా నారిపురకృత్యములను కాశించుచుండవలెనని 6.4.15 తేదిరాత్రి మసీదులో సమావేశమై భగవంతుని ప్రార్థించినారు. పురుషులకు జయముకలిగెడి నెటకు ఈరీతిగా ప్రార్థించుచుండుటకునా తీర్మానము గా న్నారు.

యందువర్తంతి పద్యములు

కడవి 4-వ తేది తురుపురమున జరిగిన యుద్ధవర్తంతి సభలో చదువబడిన పద్యములలో కొన్ని యాక్రింద నుదాహరింపబడినవి:—

సి|| పరులరాజ్యముల బలవంతముగ గొనక త్రిట్టుక పోరి కరుగ లేదు నిజరాజ్యవ్యాప్తిమొను నితర భూపాలురతో కయ్యమునకు కార్పిర్వలేదు ఖండారంబుల క్రాలెనుసీతుల గోల్లున్నును నెంచి కులుకలేదు చక్ర యోగ్యుడ నాచిహద్దంబులను కట్టి మేలొందవలయుతేను

సి|| ప్రబలస్వపురుషులను రాధపరచునెడల ముదముగో వారి స్వాతంత్ర్యములను నిలుపు ధర్మమాత్రైక బుద్ధి యుద్ధంబునకేయు బాధ్యప్రభుకు జయము నిస్సంశయము.

సి|| ఆంగ్ల జగ్జీవీయుద్ధ మతిభూరమయ్యయ్య మ్రోదవజులను బంధుగయ్యె భారతీయులు తమ ప్రభుకై నిర్వాసముల జూపనదొప్పు గలగనయ్యె ఇండియాజనములు ఏలికై పోర నిజరక్షధారల నెఱవయ్యె భారతపురుషుల ప్రాణమా నారముల్ ప్రేతియై ప్రభుకు కన్నీడుగలిగె

ఆంగ్ల ప్రభువరుడల మ్రోదనాతివన్న రాజభక్తియు నీతియు రణరతుల్య మొక్కటగ్రహించు తరి మనకొదవగలిగి నితరకంఠె కనునకార మెద్దిననుకు?

తే|| ఆంగ్లసైనిక నిదయుబవార్యమగుచు చెలగుగావుత కైలాపునల యనెపుడు నారియూధ బాలంబు నన్నెదియ జయముగాంచుత శత్రులసంహరించి

ఇనుపదారి ఆదాయము తిక్కునగుట, నెలకొనగ 6:-ఈ దిగువ యుత్సేల ఆదాయము తగ్గినది.

బి. బి. అంతు సి. వి. యుత్సే	496000	యాసాయలు
తూర్పు బంగాళా యినుపదాన్	258000	యాసాయలు
జి. వి. సి. యుత్సే	878000	"
బర్మా	1176000	"
యస్. వి.	5183000	"
టికీ హూట్	526000	"
ఇ. వి. ఆర్	858000	యాసాయలు
యస్. యస్. యస్. ఆర్	400000	యాసాయలు
యస్. డబ్ల్యు. ఆర్	662000	"
ఓ. అంతు ఆర్. యుత్సే	841000	"

“వార్తాపత్రిక”

పులికొండ పరబ్రహ్మముగారు.
సి|| కడత ధారాళము + గా నిరంకుశతమ
నాలుగు వేదము + లోలిక సభక
యుక్తిప్రయుక్తుల + నొగిదెలుపంగల
సారంపు బాస్త్రంబు + లానునేర్వ
ఇండియా మొదలుగ + నెల్లదేశంబుల
విజయకాల్పద్రు + నడచియాడ
మనున నగవ్యుతో + వరము లానితరంపు
మతసారములనెల్ల + దత్తిని గ్రోల
దత్తిదేశవాస్తవధరి + తంబు, బహుళ
పద్యగవ్యాఖ్యకంబునై + పరిణమించు
పత్రికకు జూడవండిన భవ్యతరపు
జ్ఞానమించుక గల్గును + మానవులకు.
సి|| ఆత్మకునెలెని + యాచందమానంగ
జలమాయానింత ను + ద్దులకడెల్లు
రగవంతులునయ + రాజించుముద్దుల
సీతెడి పదెంబు + తెలమిజిల్లు
దనర సారెకుసారె + కునుచిత్తంబులై
చెలువారకట్టి యా + టలకు డెల్లు
ననయంబు గాంచినం + తన మోదనార్పిధి
జాలంగడెల్లుల + డెలెడెయ
దత్తిదేశవాస్తవధరి + తంబు, బహుళ
పద్యగవ్యాఖ్యకంబునై + పరిణమించు
పత్రికకు జూడవండిన భవ్యతరపు
జ్ఞానమించుక గల్గును + మానవులకు.
సి|| ప్రయతరత్నంబు + ప్రధితగ్గవ్వంబర
ధరగంపదలవెంత + దినుకున్న
నందితోన్న తీరత + మించునై భవమున
తమకెన్ని యంద్ర భో + గములు నన్న
పురుషాంపురతి స + మృతమిత్ర కళిత్ర
బంధువర్తంబెంత + ప్రతియున్న
అద్దులేకడెల్లు + నొదతనంబుచే
నధికారమయెంత + నయియున్న
దత్తిదేశవాస్తవధరి + తంబు, బహుళ
పద్యగవ్యాఖ్యకంబునై + పరిణమించు
పత్రికకు జూడవండిన భవ్యతరపు
జ్ఞానమించుక గల్గును + మానవులకు.
సి|| కనయ కాంతిక-గదకుసాంపాఞ్గూర్పు
పత్రిక, రత్నపుంబుత్రిక గద!
కనయత్రన సవా-భువముదంబానగూర్పు
పత్రికగూర్మి-పుత్రికగద!
భృతిజగజ్జనదిత్రి-పుత్రికగదయ్య
పత్రికగురువాక్య + పత్రికగద!
కాతుకమునిదిత్రి + పత్రికగూర్మి
పత్రిక, తేభవా + పత్రికగద!
తత్తిదేశవాస్తవధరి + తంబు, బహుళ
పద్యగవ్యాఖ్యకంబునై + పరిణమించు
పత్రికకు జూడవండిన భవ్యమైన
యాత్మమంతెల్లు + నాళికరయ.
సి|| ప్రయదమరంగ విజే + కములనార్తలెంబంగ
పత్రికలోమకెంబ + పరిణమయ్య
సత్త్రిదేశకద + కములకు బయింప
బత్రికలోమకెంబ + పరిణమయ్య
మునగలిగిన + మునుదాసి తెలివొంద
బత్రికలోమకెంబ + పరిణమయ్య
తత్తిదేశవాస్తవధరి + తంబు, బహుళ
పద్యగవ్యాఖ్యకంబునై + పరిణమించు
పత్రికకు జూడవండిన భవ్యమైన
యాత్మమంతెల్లు + నాళికరయ!
సి|| ప్రయదమరంగ విజే + కములనార్తలెంబంగ

కావలెను

వార్తాపత్రికలోను, మాస సంచికలోను ప్రచురణముల జేయుటకుందగినవిత్తవుల స్వతహా గీయగలగ్గ సమర్థులను, అనుభవశాలియు నగు నొక పోగిరిపనివాని (ఎంప్రెస్సు అంతు డిజైనరు) కావలెను. “O c/o ఆంధ్రపత్రిక మేనేజరు, అని గ్రామములయందు.

THE GREAT WAR.

Warsaw Occupied.

A VERY COSTLY TRIUMPH.

Russians Prepared to Abandon Riga.

FIGHTING ON THE CARSO PLATEAU

[Reuter's Agency.]

RUSSIA.

WARSAW STILL RUSSIAN.

German Attacks Repulsed.

Russians Occupy New Positions.

LONDON, August 6.—(4.15 A. M.)
PETROGRAD.—The communique does not mention the fall of Warsaw. It says that south of Blonie on the Road west of the City the Russians on August 4th repulsed German attacks. The enemy who lost enormously advanced close to the wire entanglements where they were stopped by Russian fire. The communique adds that the Russians in the Ivangorod district crossed unmolested to the right bank of the Vistula blowing up bridges behind them.

The Russians between the Vistula and the Bug on the evening of the third repulsed the Germans who lost enormously. The communique says:—"These local successes at numerous points ending with a short pursuit enabled the Russians the same night to occupy unmolested new and more advantageous positions on the left bank of the Bug. The Germans on the Narew front attacked in the direction of Lomza and from the Ostrolenka—Rozan front and took the offensive with considerable forces on the roads toward Ostrow.

Russians Retire Across the Vistula.

LONDON, August 6.

PETROGRAD.—It is officially announced that in consequence of the conditions of the general situation our troops covering Warsaw on the west have been ordered to retire to the right of the Vistula. They retreated at five in the morning of August 5 unmolested towards a new front assigned to them blowing up all bridges over the Vistula.

WARSAW EVACUATED.

To Save the City from Bombardment.

DESPERATE FIGHTING ON THE NAREW AND THE VISTULA.

Further German Advance Frustrated.

LONDON, August 7.

PETROGRAD.—A communique says:—"The Germans were repulsed on August 5th between the Rivers Divina and Niemien, where the situation is unchanged. Desperate fighting occurred all Wednesday night and Thursday on the left bank of the Narew on the roads from Rozan and Ostrolenka to Ostrow. A series of vigorous Russian counter-attacks held up the enemy on an extensive front at a distance of six miles from the river. The Russians captured a few hundred prisoners. Violent fighting here continues. All is quiet on the middle Vistula since the Russians retreated to the right bank. Warsaw was evacuated in order to save the city from bombardment. The fruitless attempts of the enemy to extend the zone of the occupation only continued in the Marzecvitz district between Warsaw and Ivangorod. The battles on August 5th between the Vistula and the Bug were contested most stubbornly. The enemy concentrated his fire with massed artillery, and the Russians were obliged to retire a little northward. An Austrian communique simply mentions the continuance of the pursuit and of battles between the Vistula and the Bug.

UNCOURTELY A BLOW.

What Russia's Loss Means.

Situation in Poland Undecided.

LONDON, August 6.

After the failure of four previous attacks the first of which began in October, the Germans have at length succeeded in capturing Warsaw. But a three month's battle was necessary to achieve this result, and it not merely cost them stupendous losses, but has left the situation in Poland still largely undecided besides giving the Western Allies further breathing space which may prove to have a more definite effect on the result of the war than the costly triumph at Warsaw. The loss of the city is undoubtedly a blow. It was the greatest military depot in Western Russia and the supply base for the Russian armies. It is generally understood to be a first-class fortress constituting with Ivangorod a double bridge-head on the Vistula. Besides the inner belt of five fortresses within the city on the left bank of the Vistula there is an outer belt of ten forts on the left and seven on the right bank of the Vistula, all no more than five miles from the city, which was thus at the mercy of modern guns. This was probably the reason for the Russian evacuation. It is believed that the whole fortress was equipped with fourteen hundred guns.

Disappointing Victory.

It is impossible that any of these or much other booty is taken into the hands of the Germans. Indeed tele-

grams received via Amsterdam show that the transports of joy into which the whole of Germany was thrown were mingled with disappointment at the absence of details of booty and the number of prisoners, from official bulletins regarding the event.

All indications are that the Russians retreated in good order, leaving nothing of real military value.

Indescribable Enthusiasm in Berlin.

The Kaiser telephoned the news to the Kaiserin, who ordered General Kessel, commanding in Berlin, to send cyclists throughout the capital to announce the evacuation. They dashed through crowded streets, yelling the news. Indescribable scenes of enthusiasm ensued. The citizens and policemen kissed one another, crowds burst into the National Anthem, schools were closed, church bells pealed, houses were bedecked with flags, extra editions of the newspapers were thrown into the streets in bundles, and people fought for copies.

Prince Leopold of Bavaria has hitherto scarcely been mentioned in the enemy communiques. It is asserted that General Mackensen should have entered Warsaw, but owing to the necessity of satisfying the Bavarians, whose losses in Poland have been the greatest General Mackensen ordered the transfer of the command to Prince Leopold.

German Plans Regarding Poland.

It is reported that the Kaiser has arrived at Zoppot, near Danzig, and is expected to return to Berlin on Sunday to preside at an important conference, the suggested purpose of which is a proclamation of the semi-independence of Poland, with the Austrian Archduke Charles Stephen as King.

Polish Leaders on the Situation.

Poland Indissolubly United to Russia.

LONDON, August 7.

PETROGRAD.—Polish leaders recognise that everything commensurate with military prudence was done to save Warsaw and that by remaining longer the troops would have imperilled the Russian armies.

M. Chebeko, the Polish Member of the Council of Empire, speaking with emotion at a meeting of the Council said that amidst misfortunes the Poles remembered that a long series of historic facts welded them into a people indissolubly united with the Russians with whom they would struggle to the last breath.

Russian Opinion.

Russian Determination Strengthened.

LONDON, August 7.

PETROGRAD.—The evacuation of Warsaw has caused pain to Russian hearts, but it is the unanimous opinion that it only strengthens Russian determination to pursue the war to a victorious end. The newspaper "Retch" affirms:—"So long as the Army is intact we can confidently face the future." The "Bourse Gazette" says:—"Germany will exhaust her strength vainly in seeking to deal Russia a mortal blow." Another paper emphasises that Russia cannot lose Poland and the Baltic provinces without renouncing national problems and accepting the conditions of a semi-Asiatic State.

Before the Evacuation.

Messages from Warsaw despatched prior to the evacuation declared that the police, with their chief, were remaining to the last day. German airmen were daily dropping bombs on the city. Provisions were at famine prices. A party of Uhlans had crossed the Vistula, but were captured. The Germans as they advanced were meeting with innumerable fires and were preceded by detachments of military firemen, Jirardoff, Groitze and Blonie were blazing when they were occupied by the enemy.

A Berlin Communique.

Vague German Claims.

LONDON, August 8.

AMSTERDAM.—Further particulars regarding Warsaw are given in to-night's Berlin communique, which says that after the Russians had been expelled from the outer and inner line of fortifications without any damage to the city they retreated to the suburb of Praga on the right bank of the Vistula. Tremendous battles, however, are still raging northward and southward of the capital, and the Russian rearguards are evidently attacking gallantly and fiercely. The Germans make only the vaguest claims without mentioning any captures. The communique locally records cavalry battles in Courland, and hints at the investment of Novo Georgievski. It admits Russian attacks on the Narew front and also in the south eastern theatre.

A Russian Report.

German Attack on Fortresses.

LONDON, August 8.

PETROGRAD.—A communique says:—"The Germans are attacking the fortresses of Kovno and Ossowiec. After

TELEGRAMS.

intense fire, followed by a huge gas cloud, the Germans assaulted Ossowiec at dawn on Friday morning and carried the works near Sosna, but Russian fire and counter-attack dislodged them everywhere. Desperate fighting is proceeding on the Narew front. The enemy after a series of sanguinary actions, made a little progress on the roads to Ostrow on Friday. Desperate enemy attacks on Thursday evening in the region of Serotysk were repulsed. Hard fighting continues between the Vistula and the Bug.

German Progress in the Baltic Provinces.

Brave and Desperate Russian Attack.

LONDON, August 5.—(8.35 P. M.)

AMSTERDAM.—A Berlin communique says the Germans are making some progress in Courland and that terrific fighting is taking place between the Narew and the Bug. The communique speaks of brave and desperate counter-attacks by Russians especially eastward of Roshan.

The situation at Ivangorod is unchanged. The communique makes it evident that General Mackensen has not recovered from the severe check northward of Cholm. The communique concludes that cavalry have reached Vladimir south-westward of Kovle, indicating that the Russians have taken up new lines at Kovle.

Rapid German advance in Baltic Provinces.

Russians prepare to Abandon Riga.

LONDON, August 6.

A telegram from Petrograd says that the Germans continue their rapid advance in the Baltic provinces, and have reached the River Misza, a dozen miles east of the River Ekan, and the Aa tributary of the Bug but were here driven back in disorder on August 4th towards the Ekan abandoning much munitions in their trenches. German aero planes dropped bombs on Riga, which is now directly threatened. The Germans have passed the morass and lakelet region and reached a good forest country, where the local Germans, though Russian subjects, are guiding them. When the Russians were preparing to leave Riga, the Germans who had previously not been seen, swarmed into the streets and were unable to conceal their rejoicing. The advance of the enemy in the Riga direction indicates the extremely wide nature of the German flanking movement. Stubborn fighting continues east of Poneviesz, where the Germans are progressing very slowly.

GREAT BRITAIN

British Steamer Sunk.

Crew's Trying Voyage in Boats

LONDON, August 5.

The steamer "Midland Queen" has been sunk. The crew of seventy-two were hours in open boats without food before they were rescued. They included the engineer's wife and a child of eighteen months.

A Fire on the "Khyber."

LONDON, August 5.—(9.30 P. M.)

A fire originating in the bunkers broke out on the P. and O. steamer "Khyber" from Bombay which arrived yesterday at Tilbury. The tugs of the fire brigade are pumping water into the bunkers.

Damage not Serious.

LONDON, August 6

The fire on the steamer "Khyber" has been controlled. The damage is not believed to be serious. The cargo was unloaded with expedition.

FRANCE.

French Commander in the Dardanelles.

The Defender of Verdun

LONDON, August 6.—(9.45 P. M.)

PARIS.—The "Gazette" announces that the famous General Sarriat has been appointed Commander-in-Chief of the French force in the Dardanelles.

General Sarriat distinguished himself at the battle of the Marne by his defence of Fort Troyon against the Crown Prince's furious and repeated attacks. He has defended Verdun in the most skilful manner during the last eleven months. He will be succeeded by General Humbert.

Artillery and Grenade Duels.

Lively Fighting in Alsace.

LONDON, August 7

PARIS.—A communique mentions merely artillery duels on the whole front.

PARIS.—This afternoon's communique says—There have been grenade fighting at Souchez and artillery combats at Tracy le Val and Berry au Bac. Very lively fighting has occurred in Argonne. A strong German reconnaissance in Lorraine was dispersed.

ITALY.

The Pope and Peace.

A New Step.

LONDON, August 6.

A telegram to the "Daily Telegraph" from Rome says the Pope is about to take a new step in favour of peace invoking specially the co-operation of neutral countries.

Italian Progress Maintained.

Good Work of an Airship.

LONDON, August 5

ROME.—A communique says nothing important has happened on any front, but the Italians have progressed somewhat on the Carso Plateau taking 160 prisoners.

An Italian airship bombed the camps around Lake Doberdo and another bombed the Opoma railway. While returning they were attacked by an Austrian seaplane which dropped three incendiary bombs from above. The airships fire put these seaplanes to flight. Both airships returned undamaged.

TELEGRAMS.

GREAT BRITAIN.

German Navy must be Shattered.

A British Marquis's Message.

LONDON, August 5.
The Marquis of Linlithgow in a message to Leith on the anniversary of the outbreak of war asks Britons to keep their eyes fixed on the German navy. Any peace terms not including the shattering of Germany's Sea Power must be rejected. Only thus can the life of our children be made worth living.

FRANCE.

Fierce Attacks in Argonne.

Crown Prince's Temporary Success.

PARIS, August 7.
The Germans yesterday launched fierce attacks in Argonne, and the Crown Prince's army in the evening succeeded in penetrating into a French work but was driven out by a counter-attack. Then at night time the Germans attacked in the Fille Morte Sector and gained a footing in a trench from which however they were immediately expelled except over a front of thirty yards. The Communique adds that the enemy delivered extremely violent assaults in Vosges especially against Lingekoff and Schratzmaele and the neck between these hills. The Germans were completely defeated and suffered heavy losses. Before one of our companies alone over a hundred German dead were hanging from wire entanglements.

A French Bulletin.

LONDON, August 8.
PARIS.—The communique says:—Artillery actions occurred in Woivre and on the western front. Soissons was bombarded. Only bomb fights occurred in Argonne. Germans in Vosges again attacked Lingekopf but were repulsed.

RUSSIA.

Agreements are Sacred to Russia.

The "Novoe Vremya" on Peace Proposals.

PETROGRAD, August 9.
The "Novoe Vremya" referring to the rumours in Petrograd and Moscow of German peace proposals to Russia says that "Russia does not desire peace but victory. Moreover Russia signed an agreement with the Allies not to conclude a separate peace. Agreements are for her not 'Scraps of paper'."

A Russian Statement.

LONDON, August 8.
PETROGRAD.—The official statement says:—In the direction of Riga we dislodged the enemy from the region between the rivers Dwina, Gakun and Aa. The enemy attacks on Kovno and Osowiecs were repulsed on August 6th and not renewed on the following day. The enemy continues vigorous attacks from the Narw line along the whole front and great forces are acting against the Lomza-Ostro sector. There have been obstinate rearguard actions on the left of Viesprz. We captured hundreds of prisoners in counter-attacks. We successfully exercised pressure on the enemy's advance left of the Bug.

ITALY.

Italian Air Raid on Pola.

Italian Dirigible Brought Down.

LONDON, August 8.
ROME.—An Italian dirigible, attacking Pola, where many successful raids have been made, was brought down by gunfire and the crew of six were captured.

Stubborn Battle on Carso Plateau.

LONDON, August 8.
ROME.—The battle on the Carso Plateau still continued with great stubbornness yesterday, but last night the Italians made considerable progress taking a large number of prisoners. The Communique reports that the Austrian artillery fired an incendiary shell into Montalcune Doctard causing a fire and the Austrians there attempted by a curtain of shrapnel to prevent the Italians extinguishing the fire which however was soon contained.

AUSTRALIA.

Australia's Determination.

German Influence to be Destroyed.

LONDON, August 6.
MELBOURNE.—Mr. Hughes, Attorney-General has declared that the Commonwealth will pursue unflinchingly the policy of destroying German influence wherever it used to exist, especially the German worldwide hold upon the metal industry.

SOUTH AFRICA.

Machine Guns for South African Contingent

LONDON, August 7.
Subscriptions are being raised throughout South Africa to supply the overseas contingent with machine guns.

GERMANY.

Germany's Need of Men.

Men 50 Years Old to be Called Up

LONDON, August 6.—(9-20 P. M.)
AMSTERDAM.—The German Government is negotiating political leaders for the passage of a Bill calling to the

TELEGRAMS.

colours men up to fifty. Such a decision would produce a most profound effect throughout Germany, but there is little doubt that it will be adopted by the Reichstag.

A German Outrage.

LONDON, August 8.
A Japanese Volunteer named Ykashimy has arrived at Vilna with both ears cut off. The atrocity was committed by Germans.

NEW ZEALAND.

New Zealand Minister of Munitions.

LONDON, August 5.—(9-45 P. M.)
WELLINGTON. The National Ministry includes Mr Myers as Minister of Munitions and Supplies.

PORTUGAL.

Portugal's New President.

LONDON, August 7.
LISBON.—Bernardino Machado has been elected President of the Portuguese Republic.

INDIAN TELEGRAMS.

(NEWS BUREAU.)

SIMLA.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, August 8.
The following has been received by the Viceroy from the Secretary of State:—

Warsaw Evacuated.

LONDON, August 8.—The Russians have evacuated Warsaw and Ivangorod. A Russian Communique says:—"In view of the general situation, the Russian troops covering Warsaw retired on Thursday morning without being attacked by the enemy to a new front on the right bank of the Vistula, blowing up behind them all the Vistula bridges; in Ivangorod district also the Russian troops unmolested by the enemy crossed to the right bank of the Vistula blowing bridges behind them. On other fronts, the Russians say, near Riga the enemy after actions on the river Mussa fell back towards the river Ekan. East of the Poniviez the Germans again advanced a little and are now 35 miles east of Avigsia.

A German communique says:—"On the Narw front, the enemy delivered attacks in the direction of Lomza and front of Ostrolenka Rozan and took the offensive with considerable forces." on the roads towards Ostrow extremely desperate battle is in progress. On Wednesday the enemy crossed the river Orz at several points. The German communique says the Germans are progressing towards the Romza-Ostrow-Wyaskow road between the Vistula and the Bug. The Russians late in the evening of 3rd repulsed the Germans inflicting enormous losses on them. The successes enabled the Russians the same night to occupy unhindered a new and better front on the left bank of the Bug as well as in the direction of Vladimir Volynsky and Kovel to the East of the Bug. Germans say their cavalry entered Vladimir The Volynsky.

Attacks in the Vosges.

The French report very violent attacks in the Vosges on the heights dominating Fecht from the north. The French retained all positions.

The Italian Report.

"On the Carso plateau the enemy made violent attack on Capperacio wood. The Italians withstood the shock and assuming a vigorous offensive carried very extensive entrenchments dominating the access to San Marino Del Carso 3 miles from the east of Sagrado on the Isonzo.

The Statue of the Viceroy.

For Bankipore.

SIMLA, August 7.
Mr. Herbert Hampton a well-known sculptor who was commissioned to execute the Viceroy's statue for Bankipore and the busts of Sir John Jenkins and Sir Guy Fleetwood Wilson both Vice Presidents of the Council Chamber at Delhi is coming out again this autumn. His Excellency's statue at Bankipore will be unveiled by Sir Charles Bayley before he leaves for England to join the India Council. The ceremony will take place in November. Mr. Hampton is bringing the busts himself. These are the gifts of the non-official Members and will be placed in the ante-room of the Council Chamber.

Sir John Jenkins' Bust.

Khan Zulfikar Ali Khan has been acting as Secretary to the Jenkins Memorial. Sir John's many friends all over India and Bombay will be pleased that his services to the Government of India have been suitably recognised by his non-official colleagues.

Sir Wilson's Bust.

Sir Guy Fleetwood Wilson's bust is a splendid piece of work and the Hon'ble Sir Gangadhar Chitnavis has already collected the funds required for the purpose. Both the busts may be formally unveiled by H. E. the Viceroy in winter.

Indentured Emigration Question.

To be Considered this Cold Weather

SIMLA, August 9.
The report on the indentured emigration submitted by Messrs McNeill and Cheman Lal was circulated among Local Governments for their opinions which are now re-

TELEGRAMS.

ching Simla. Replies from Madras and Bengal which are the two Governments mainly concerned are being awaited. This question which is one of great political and economic interest is receiving careful consideration in the Government of India and possibly it will be brought to a definite issue the cold weather. Mr. Gokhale raised this question in the Imperial Legislative Council after the publication of the report of the committee presided over by Lord Sanderson to which Lord Minto's Government returned a sympathetic but non-committal reply.

Decrease in Railway Earnings.

SIMLA, August 6.
Among the railways which are showing decrease in their earnings, are B. B. and C. I. Rs. 4,96,000 the Eastern Bengal Rs. 2,58,000, G. I. P. Railway Rs. 8,78,000, Burma Rs. 1,175,000, the South Indian Railway Rs. 5,13,000, Tirhoot Rs. 5,20,000. East Indian Railway showed an increase of Rs. 8,58,000, Madras and Southern Mahratta Railway Rs. 4,00,000, North Western Railway Rs. 5,62,000, Oudh and Rohilkhand Railway Rs. 8,41,000.

CALCUTTA.

The Calcutta University.

Mr. Watson's Alarm Resolution Postponed

CALCUTTA, August 7.
At to-day's meeting of the Senate of the Calcutta University, Mr. Watson moved that the Senate moves with alarm the rapid increase in the percentage of passes in the University examination, especially the Matriculation and the B. A. examinations which have taken place in recent years and desires an immediate enquiry to be held as to its cause and significance. A lengthy discussion followed in the course of which Sir Asutosh Mookherjee intimated that he had an intention to move that a committee should be appointed to report on the conditions of recognised schools and affiliated colleges, what improvements had been effected on them since 1905 and what further improvements were required to increase their efficiency and generally to report on the courses and standard prescribed by the regulation of the Faculty of Arts and Science. To give Sir Asutosh an opportunity to move his motion the consideration of the item was postponed.

Answers for more than the Specified Questions.

Some animated discussion took place regarding the procedure to be observed by the examiners in giving marks when candidates had answered more than the specified questions required. In such cases, the rule was to select the best answer out of the whole paper. The Senate resolved that candidates for examinations exceeding the number of answers required by the examiner's note at the head of the question paper shall only be entitled to marks assigned for the number required by the examiner taken in order which they are answered in the candidate's paper.

Hospital Arrangements in Basra.

NOT SO SATISFACTORY.

An Officer's Letter.

CALCUTTA, August 7.
A letter from an Officer of the Bengal Ambulance Corps from Bussorah under 16th July which gives accounts of events subsequent to the arrival at Amara had been published. The letter has been passed by the censor. The writer says: "We left Bussorah at an hour's notice on Sunday last coming up in a river paddle steamer which with our baggage and ourselves and some other details was packed. We took four days to do the distance to Amara which is about 150 miles from Bussorah on the Tigris traveling at the rate of about three miles an hour against a strong current. Amara is nearly the farthest point held in force in this direction. We have been directed to form a hospital here of the nature of an advanced General Hospital as they are not conducting the sick rapidly from here. After several changes of orders we have been given the old Turkish barracks to convert it into a hospital for any thing up to about 400 sick and we went into them this morning at the same time taking over 160 sick and a prospect of taking 610 more to-morrow. The D.D.M.S. has made us responsible for a very important part of the arrangements which if we fail to carry out satisfactorily will make things uncomfortable. However the arrangement have not been satisfactory of late owing to the great amount of sickness and it will not be quite as if we were filling up a place in the organisation which had been successfully carried out before.

Temporary Lull in Wheat Exports.

CALCUTTA, August 8.
There has been a lull in wheat exports from India during the past few weeks owing to the uncertainty about the monsoon. Now that good rain has fallen over a greater part of the country, however, very large amount of wheat in store must shortly be again coming out on offer for exportation. The recent hardening of prices at home which was due to temporary bad weather in the United States is already showing signs of giving place to easier rates. News of Canadian crop being excellent already forty eight shillings per quarter begins to be heard of at Home for the next month compared with fifty-five last month and sixty-seven last June. This must soon be beginning to affect rates in India.

BURMA.

Prevention of Mortality Amongst Children.

RANGOON, August 9.
The branch of the Society for the prevention of mortality of infants was inaugurated on Friday at Moulmein. Mr. F. S. Christie I. C. S., Commissioner presided at the meeting. There are three other similar branches in Burma namely at Rangoon, Mandalay and Akyab.

TELEGRAMS.

Export of Rice from Burma.

RANGOON, August 7.
Exports of rice from Burma in seven months ending 31st July totalled 1,960 thousands of tons leaving available for export 540 thousand tons of Government's estimate of total rice crop, viz. 2½ millions. Last year up to July the exports were greater by 149 thousand tons and in the remainder of the year, the actual exports were fifty thousand tons more than the estimated balance available this year, the total actual shipments in 1914 being 2,698 thousand tons. Rangoon's share of business was 1,475 thousand tons this year which was 68 thousands better than last year. Since January this year Rangoon has exported 309 thousand tons to Europe, 836 thousand to India, 273 thousand tons to the Straits and the Far East and the balance of 57 thousands to America.

UNITED PROVINCES.

A Case of Criminal Breach of Trust.

ALLAHABAD, August 8.
The Chief Justice at the Allahabad High Court on Saturday disposed of a reference made by the Additional Sessions Judge, Gorakhpore in the case of King Emperor vs. Bakaram Prasad in which the accused was charged with criminal breach of trust in respect of Rs 311-7-9. The accused was employed as an Accountant in the Gorakhpur European Club and in his capacity as such is alleged to have defalcated the above sum. The Additional Sessions Judge in reference to the High Court said as he had initiated proceedings as a member of the Club he thought he could not try the case. In the appeal his Lordship transferred the case to the Sessions Judge, Benares. The accused was originally convicted by the Joint Magistrate of Gorakhpur of the above offence and sentenced to 2 years' rigorous imprisonment and a fine of Rs. 500, in default 6 months' further rigorous imprisonment.

The "Empire and Constitution."
A Reply to the 'Pioneer.'

LUCKNOW, August 7.
The "Advocate" in a sarcastic reply to the "Pioneer" on the Empire and Constitution says that despite the Pioneer's omission of India's claims which are legitimate she is bound to have a respectable position in the Imperial Federal Council which will be translated into an actuality as soon as the war is over. The "Advocate" quotes Lord Carmichael, Sir Valentine Chirol and others and the principle urged by the "Pioneer" itself which is in favour of India's hopeful future.

PUNJAB.

Bank Managers Arrested
Bail Refused.

LAHORE, August 8.
The special correspondent of the "Bulletin" at Ludhiana reports that charges of cheating under section 484 of the Indian Penal Code were framed on Saturday against the Manager and Accountant of the Kathiawar Ahmedabad Banking Corporation, Ludhiana Branch, in connection with the renewal by them of a fixed deposit receipt without the authority of the depositors. Bail was refused by the Ludhiana Magistrate. The Managing Agent of the Branch Mr. Teju Ram was discharged. This case has created a great sensation in the neighbourhood. The Bank in question is in liquidation and its ramifications extended from Bombay all over Rajputana, Sind, Northern India and the United Province.

The Ravi Murder Case.

LAHORE, August 8.
In connection with the case in which a woman was found hanging from a tree near the river Ravi, further investigations of the Police are reported to have resulted in establishing that the woman was Sant Kour and that she was a resident of Montgomery district who fled to Lahore after a domestic quarrel. It is stated that the clue to identification was furnished by the manager of a laundry at Lahore where the deceased had once sent linen for washing. Startling developments are expected.

Police Search a Printing Press.
Newspapermen in Trouble.

LAHORE, August 8.
Excitement was caused in the Markali quarter of Lahore to-day owing to search by the Police of the National Steam Press owned by Lala Karim Chand who was informed that his security of Rs. 2,000 would be forfeited in connection with the publication of various issues of the Urdu monthly "Arya Musafir" edited by Lala Sant Ram and managed by Lala Rajpal. The Police next raided the "Musafir" offices and took away copies of various recent issues. It is understood that action under the Press Act has been taken against this magazine in respect of articles appearing in three issues. Further more, the Editor and the manager have been required to attend at the Police station this evening in respect of another article against which exception is taken under section 292 I. P. C. as being obscene in its nature.

Want of Rain in the Punjab.

LAHORE, August 6.
Want of rain in Lahore is causing some uneasiness. Reports from neighbouring districts show that rain has fallen there. So far as Lahore has had no mitigation of excessive heat except for occasional dust storms. Price of foodstuffs are high, wheat being nine and half seers per rupee.

BOMBAY.

The Death of a Bank's Head Clerk.
Verdict of Suicide.

BOMBAY, August 7.
The jury gave a verdict of suicide with regard to the death of Sham Rao Madhav Rao, Clerk, National Bank

TELEGRAMS.

of India whose body was found a few days ago from a well behind Elphinstone School. It appears that the deceased was taken by a broker called Shankar at midnight to a house of one named Ibrahim who laid false charges against the deceased and threatened to prosecute him unless he paid him large sums. The deceased gave a promissory note for a big sum. Police enquiry showed that this was true and that Ibrahim had played such tricks with others also.

Three Victims of a Tragedy.

Mr. Farrow also Dies.

BOMBAY, August 6.
Mr. Farrow victim of the Appollo Bunder tragedy died last night. Inquest was held over his body this morning and the Jury gave verdict that he died of wounds inflicted by Mr. Wilkinson by a revolver.

Bombay Share Market.

BOMBAY, August 7.
To-day share market remained steady in mill shares September delivery. David remains unchanged of 537 1½ Fazulbhoy at 377 1½, Standard 902 1½, Swadesh 1,400, Tata, Iron and Steel share kept at demand 105 1½, D. & C. 206 1½. There is good demand for these shares. Government paper, 88 1½.

The Town Planning Act.

A Protest to Apply it to Poona.

POONA, August 7.
The Poona City Municipality recently resolved by a majority of votes to ask the Government to apply the Town Planning Act to the city of Poona. A public meeting held this evening in the Kirloskar Theatre and presided over by Sardar Meherdale passed a resolution requesting the Government to withhold the necessary permission in view of the unsatisfactory financial position of the Municipality. A Committee was also appointed to carry correspondence in the matter.

The Bombay Aquarium.

BOMBAY, August 6.
The Government of Bombay appointed a Committee with the Collector of Bombay as Chairman, and the Consulting Architect to Government, Mr. W. S. Millar, Honorary Secretary to the National History Society, and two representatives, one of Bombay Municipality and the other of the Improvement Trust, as members to consider the proper location of the proposed aquarium in Bombay. It will be remembered in this connection that the Bombay Government deputed last November two officers Messrs. Millar and Breslaner to Madras to study on the spot the arrangements both existing and proposed in connection with the Madras Aquarium.

Sir Henry Cotton's Health.

Giving Cause for Anxiety.

BOMBAY, August 8.
Letters by to-day's mail state that Sir Henry Cotton's condition had been giving cause for considerable anxiety, but when the mail left, he was slightly better and able to leave London for a change in the country.

Cricket Matches.

Europeans Beaten.

BOMBAY, August 8.
The Hindu Gymkhana beat the Bombay Gymkhana at Cricket yesterday by 55 runs the scores being 145 and 90 respectively. Mr. V. P. Lalpade was the principal scorer for Hindus making 18, not out. Mr. Bhat Wadekar took 4 wickets for 34 and Mr. Khothare 5 for 23. For the Bombay Gymkhana Mr. C. G. Staleman took 6 for 32.

Bombay's Trade Market.

Quieter Tone in Peace Goods.

BOMBAY, August 7.
In the piece goods market quieter tone has prevailed and deliveries show appreciable falling off during the week. Bazar rates for several styles are steady as holders are not pressing sales in view of the firmness of the home markets. Notwithstanding the scarcity of orders suppliers have been quite unable to reduce the price of cloth as the cost of production is increasing more and more as time rolls on. All classes of dyed and printed goods particularly are becoming extremely difficult to negotiate as the dye difficulty is growing more acute than ever. Grey cloths remain in an unsatisfactory position.

Demand for ready sugar continues fairly and prices remain the same as last week. Forward business has shown fluctuating tendency. The 'S. S. Oolabaria' arrived from Java bringing 45,000 bags of sugar and the 'S. S. Pasha' with 80,000 bags is expected at any time. Strong efforts are directed in the money market to prevent the wanton slump in the price of 3½ per cent Government paper. There are a few brokers, jobbers and others in this market who do not comprehend the gravity of the situation.

Sir William Meyer is one of the greatest supporters of the price of the rupee paper. The market has seen since the time of late Mr. Premchand Roychund. He has publicly thanked the Bank of Bengal for the patriotic enterprise in making the last five crore loan a brilliant success. Let it be firmly understood that in endeavouring to moderate the fall of the rupee securities leading brokers of this city have no interests in protecting operations of their clients and that their sole desire is to support the credit of the State issues.

It is not contemplated to keep up the Government paper at any artificial height or to intervene in the freedom of the market. Bankers and brokers fully understand the law of finance that money and capital will go where they earn the highest return. There can be no interference against this law but there will be severe objections from authorities, banks and brokers against causing the wanton depreciation of public funds. The

TELEGRAMS.

conditions of the new four per cent loan are so attractive and tempting that a number of purchasers have rushed in and the loan is likely to be oversubscribed. The absence of investors in the share market is keenly felt and hence there was little business, quotations remaining almost unchanged. Tata Iron and Steel company ordinary shares were placed at Rs 105 ½ and deferred shares at Rs 206 ½ for September delivery. The Tata hydro-electric ordinary shares were quoted at Rs 1072 ½ and Preference at Rs 1085.

A donation of Rs 6000.

BOMBAY, August 9.
The Maharaja Gaekwar has sent a donation of Rs 6,000 to Lady Willingdon for the Women's Branch of the Bombay Presidency and Relief Fund.

A Brahmin Prince to the Front.

POONA, August 7.
Sir Parasharam Rao Bhausaheb Patwardhan, the chief of Jamkhandi, is shortly leaving for the front with three ambulance motors and four followers. He is the first Brahmin Prince to thus place his personal services at the disposal of the Government.

Mr. Hill Visits Poona Seva Sadan.

POONA, August 8.
Mr. Hill visited the local "Seva Sadan" where he was received by the President Mrs. Ranade, Mrs. Devadhar, Rao Bahadur Godbole and many others. He was shown over the different classes and was pleased to see the "Seva Sadan" located in a house of its own. He was sorry to find that the organisers could with great difficulty make both ends meet and promised every help in the direction of the improvement in the financial position of the "Sadan."

Mr. Hill at Poona.

POONA, August 7.
The Hon'ble Mr. Hill who is staying at Government House as guest of the Governor inspected the Primary School buildings of the Nutan Marathi Vidyalaya. Yesterday evening he spent about half an hour on the premises seeing different parts and expressed himself delighted to see the completion of a building the corner stone of which was laid by him two years ago. He congratulated the managers of the institution on the progress they were showing.

BEHAR.

Mining Education in Bengal and Behar.

BANKIPORE, August 8.
With regard to the subject of mining education in Bengal and Bihar and Orissa, the Indian Mining Association received a letter from the Bengal Government saying that the Government could not hold out any definite promise that a school of mines would be established within the next five years, that evening classes would be continued on the lines recommended by the Advisory Committee after the establishment of the school, that suitable candidates from Bengal and Bihar and Orissa would have the first claim to admission to the school, that the coal industry be asked to provide one-third of the following recurring annual expenditure during the first four years, 1st year Rs. 26,952, second year Rs 32,792, third year Rs 37,832, fourth year Rs. 51,888 and thereafter one-third of the estimated recurring annual expenditure of Rs. 70,368.

The Bankipore University.

A Question by the Calcutta University

CALCUTTA, August 7.
The Government of India was asked by the Vice-Chancellor and the syndicate whether in view of the prospective establishment of a separate University at Bankipore applications from colleges in Bihar and Orissa should be entertained by them. The Government of India after consulting the Government of Bihar and Orissa replied that the local Government considered it desirable that the University of Calcutta should continue to entertain applications for affiliation but that they would be glad if the Syndicate could convey to them early an intimation of any application received for additional affiliation.

MYSORE.

The Bangalore Hosticultural Show.

BANGALORE, August 8.
The Hosticultural show was opened at Lalbagh at 3-30 P. M. on Saturday the 7th instant, a large number of people including many European ladies and Gentlemen being present. The exhibits included vegetable products as well. The Flower Parade commenced at 5-30 in the evening. The weather proved propitious. Exhibits were grouped into seven classes, and a separate committee of Judges examined each group and fixed the award. H. H. The Maharaja graciously offered silver cups for competition of the flower show and these were distributed by H. H. the Yuvaraj. The Bangalore Palace Gardens scored highest among the professionals silver cup. Mr. Ramshaw scored highest among professionals and won the amateurs and won the amateur silver cup.

Dasara Exhibition not to be Held.

BANGALORE, August 6.
To-day's Government notification states that Dasara Industrial and Agricultural Exhibition will not be held this year.

36 వీధిమూల బహుమతులతో 15 తులములుగల డబ్బీ 1 కి రూ 1-0-0 తపాల ఖర్చులు 0.3-0

శ్రీమంతలా

శ్రీమంతలా

వెండుకలు పెరుగు సుగంధ తైలము.

తాంబూలము 22, కొండవీలుకలు 8, కార్ నేవన్ బ్రూచి 1, పుకగుడలొ 1, అత్తరుబిల్లి 1, పెరి 86 బహుమతులు

ఇవ్వబడును! కొన్నివతులే గలవు! మంచిసరువును!

విరోపాఖండ యుద్ధచరిత్రము

(మొదటిభాగము సిద్ధమైనది.) ధర 8 ఆణాలు మాత్రమే. పోస్టేజీ సహా 0.1-0.7. ఈ యుద్ధచరిత్రము ఆంధ్రీయ దేశమునట్టి ముఖ్యతైలిని శేటతెలుగున ప్రాయబడియున్నది. మా ప్రకటన...

వనోపధి సారావరిల్లా

వనోపధి సారావరిల్లా వైద్యునిచే వ్రాయబడినది. కీర్తిసాగర్, సారావరిల్లా వైద్యునిచే వ్రాయబడినది. కీర్తిసాగర్, సారావరిల్లా వైద్యునిచే వ్రాయబడినది. కీర్తిసాగర్, సారావరిల్లా వైద్యునిచే వ్రాయబడినది.

Advertisement for 'SANTALIN' medicine, featuring an illustration of a box and text in Telugu.

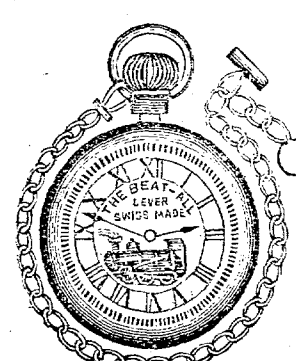
Advertisement for 'SANTALIN' medicine, featuring an illustration of a box and text in Telugu.

Bhids & Sons, Sangli (Bombay) Manufacturers of Improved Ground Nut Decorticator or opener వేగు శనగలను బియ్యము

నూతనాభివృద్ధినిందినయంత్రము

ఈ యంత్రము, వేగు శనగ కాయను, వాటిలోని పప్పులనుగలగూడగా బియ్యముటకును, కాయలు బ్రదలుచేసి పప్పులను తీయుటకును ప్రత్యేకముగ నిర్మించబడినది.

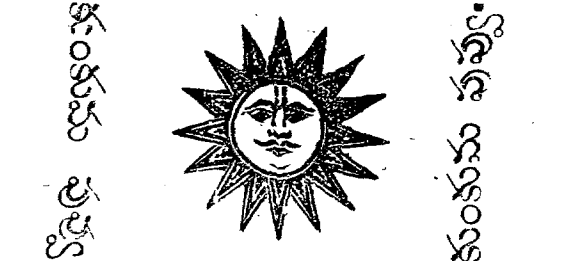
బిట్ ఆల్ వాచ్

ప్రసిద్ధమైన యింజన్ మార్కుగలది. పేరుపొందిన లీకరుపనితో చేయబడినది తమిళనాడులో బిగ్గముకూడవునది బహుమందరమైనది.

సుందరమైన వాచిగొలుసుతో సుందరమైన వాచివెట్టెనమేతము వెల రు. 2-12-0 మాత్రమే. బి. ఆర్. వెంకటరమణ అందు కంపెనీ, పెం. 7, కోవ్ పెంకటాచలయ్యర్ సందు, మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమాక్కును గమనింపుడు. కరస్పాండ్లను మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును :-

ఎస్ నారాయణ అండు కంపెనీ. 21, నామ్మివీధి, బొంబాయి.

గ్యాలీన్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు వదులుటకు, వాటిని బాగుచేయుటకు తరిపియదు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎల్లు నునో యేయేభాగములు యేయేపనులుచేయునో అవి ఇ. పోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యాచుకోము. నెల్ల ఆభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ వొరకల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించగవర్త మెంటువారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించి పంపబడును. యిందులకు ఫీను 40 రూపాయలు కట్టవలయును. క్లాసు ఆగస్టు రెండవ వారమున ప్రారంభింపబడును. రాదలచిన విద్యార్థులు ఆగస్టు 10 తేదీ లోపల 10 రూపాయలు ఆడ్వాన్సుగా పంపుకొని తన కొకస్థానమును నిలుపుకొనవలయును. ఈ క్రింద నుదహరించువారికి ప్రాసీకోనడు. గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు. Galley & Co, 149, Broadway, Madras.